

ఆంధ్రప్రదేశ్

308572 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 2

జెన్నవట్టణము 1915 సం॥ ఆగస్టునెల 19వ తేదీ గురువారము

No 121

నంపుటము. ౨

రాక్షసనామ సంవత్సర శ్రావణ శుద్ధ నవమి గ.

సంచిక ౧౨౧

గాంధర్వ పూట

హోరోనియములు.

సామాన్యజనులకు సహితము సహకారిగ నుండుటకై

1 నెం. పూట రూ॥ 80-0-0

2 నెం. పూట రూ॥ 20-0-0

చాకధక : స్వయంచంద్రమైనది.

“హోరోనియం” అనగా “శ్రవణానందకరము” అని అర్థము. స్యయముగ నంగీకము నభ్యసించుటకై శ్రీయుత రాముని శ్రేష్ఠిగారు రచించిన శ్రీమాన్ బల్లారి కృష్ణమాచార్యులవారి నాటకపాటల సహితమైన గాంధర్వకల్పవల్లీయను గ్రంథకల్పవల్లీయోద్ కామధేయపురంతియీ గాంధర్వపూట ననుసరించి స్వార్థకము తేయువారికి గాన విద్యకరతలములక మైయుండు ననుటకు సూచియందుండ నేరదు.

ఈ గ్రంథము కాలికాలైదు రు 8-0-0 స్క్రిఫ్తలైదు రు 2-0-0 తపాలాచార్జి ప్రత్యేకము. ముద్రానుష్ఠానము సర్వయింగ్ వాల్స్ సి, 15, బ్రాడ్వే ముద్రాను.

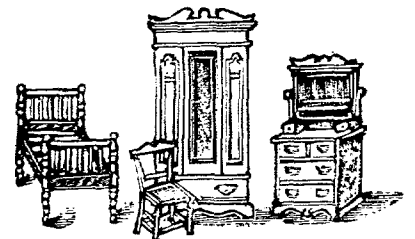
మోటారు బండ్లు.

ప్రస్తుతము కాకినాడ నుండి కోటిపల్లి వేళ్లుటకు బండి మోదను ౧౦ గంటల కాలము పట్టుచుండెను. ఇదియు గాక మార్గమందు దొంగల భయముకూడ విస్తారముగా కలుగుచున్నది. ఈ దిరువ కంపిసివారు ప్రయాణికుల సదుపాయమును నాలోచించి నెప్రుంబరు 1 తేదీనుండి మోటారులను కాకినాడ నుండి కోటిపల్లి వఱకు నడుపుటకు ఏర్పాటు చేసి నారు. గనుక అందఱులైన ప్రాంతాహము చేయుచురని నమ్ముచున్నాము.

The English Motor transit Company.
Automobile Engineers
Proprietor, A. SUBBARAYADU
COOANADA.

ఇంగ్లీషు మోటారు ట్రాన్సిటు కంపెనీ,
ఆటోమొటారు ఇంజనీయరు,
ఆచంట సుబ్బారావు మును ప్రాప్రయిటరు, కాకినాడ.

మీకు గావలసిన సామానులన్నియు ఇతర చోట్లకన్న మిక్కిలి సరసముగా నిక్కడ చిక్కునప్పు డెక్కువ వ్యయమేల జేసికొనెదరు?

కుర్చీలు మొగలగు కొయ్యపనులను జేయు

డి. వి. రావు అందుకంపెనీ

జనరల్ పేటర్సు రోడ్డు

మదరాసు ఎస్. సి.

సచిత్రముగు కేటలాగు ఉచితముగ పంపబడును.

నాగరపువస్తుప్రదర్శనశాలయం

గొప్పగొప్పవారిచే వేనధేలు

దియ్యబడిన పతకము.

యోగ్యతాపత్రములు పొందిన

అమృతాంజనము అన్ని నెప్పులకు పరమామృతము

అమృతాంజనమును

అమృతాంజనము

అమృతశబ్దమాదినిగల

మాయమందుగాదు.

వృత్తియుంట నుండ దగినది.

వేలకువేలు సీసాలు విక్రయము.

అన్ని చోట్ల విక్రయింపబడుచున్నది.

నకలుమారులవలన మోసముగలుగును

పంచభాష చీటి చూచి

కొనిన మోసముగలుగదు

అమృతాంజనము

అంజనశబ్దమంతమునగల

నకలుమందుగాదు.

తలనొప్పులు, వాయువునొప్పులు, శార్దూ

పుకొప్పులు, కీళ్ళనొప్పులు, పడువారము,

వాపులు, గాయములు, వుంట్లు, దగ్గు

వీని కన్నిటికి అమృతమునంటిది.

చక్కని డబ్బితో సహా

సీసానికి 8 అణాలు.

వాడని వారుండగు

అమృతాంజనము డి పొ డి

౧౯౯, పేరిరోడ్డు, పోర్టు బొంబాయి.

౨. తంబుశెట్టి వీ.వి. జార్జిటౌను ముద్రాను.

చెంగల్పట్టుజిల్లా వ్యవసాయము.

III
[కర్షకుడు]

(9 వ తేదీ తరువాయి)

అరటి తోట.

చెంగల్పట్టు జిల్లా ఉత్తర భాగమునకు కొన్ని గ్రామములలో అరటి తోటలు మొదట పెంచబడుచున్నవి. ఇచట పెంచబడు ముఖ్యరకము బొంత. ఈ బొంత తోటలను పెంచు విధానమునకును, కృష్ణ గోదావరి జిల్లాలలో అరటి తోటలు పెంచు విధానమునకును విశేష భేదము గలదు. కృష్ణ గోదావరి జిల్లాలలో నరటితోటల నొకసారి నాటిన యెడల నది యథము 8, 4 ఏండ్లుంచును. తల్లి చెట్టు గొలవేసిన పిమ్మట పిల్లలను క్రమక్రమముగా నేపేట గొలలు చేయుచుండును. ఒక్కసారి నాటిన 8, 4 ఏండ్లు పులుకు వచ్చుచుండును. ఒక్కొక్కప్పుడు 10, 15 ఏండ్లవరకును, అనుచుగా, 80, 40 సంవత్సరములవరకును తోటలుండుట గలదు. చెంగల్పట్టు జిల్లాలో అరటితోట, పసుపు, మిర్చి మొదలగు విత్తర తోటల న్యాయమున సాంకేతిక న్యాయము; అనగా ఏయేటి కాయదేవేన గొలలన్నియు కొట్టబడగ నే తోట తీసివేయబడి యచట నుండునైతే చేయబడుచుండును. పిల్లలను వదలి గొలలును చేయ నిచ్చుటలేదు.

కృష్ణ గోదావరి జిల్లాలలో సామాన్యముగా మొరటి సంవత్సరము చేయు గొలలకంటె రెండవ సంవత్సరపు గొలలే పెద్దదిగా నుండును. ఇట్లుండ చెంగల్పట్టు జిల్లాలో చేసిన సంవత్సరమే తోటను తీసివేయబడవలసిన భేదమియిన సంవత్సరము గలుగవచ్చును. కాని చెంగల్పట్టు జిల్లా వైకుంఠ తగిల దోహదమువలన మొదట సంవత్సరమే పెద్ద గొలలు చేయునట్లుచేసి విశేష భాగమును దీయగలుగుచున్నారు.

కృష్ణ గోదావరి జిల్లాలలో నరటి మొక్కలను రమారమి 4, 5 గజముల దూరమున రెండేసి చొప్పున నాటి తోట యుండునంతకాలము మధ్య దున్నుచుండును. చెంగల్పట్టు జిల్లాలో సామాన్యముగా పిల్లలను 7 అడుగుల దూరమున ఒక్కొక్కటి నాటుదురు. పిల్లలెదిగి నాగటి కాడికి తగల నంతవరకు అంతర కృషి నాగటితోనే చేయుదురు కాని, అట్లు కాడికి తగలకుండు వారంబొదిచి పిమ్మట చెట్ల మధ్య స్థానములను పొరలతో కదల గొట్టుదురు.

కృష్ణ గోదావరి జిల్లాలలో వర్ష కాలాంతమున తోటలు నాటుటకు అనుకూలముగ నుండును. చెంగల్పట్టు జిల్లాలో సామాన్యముగా ఆషాఢ మాసము తోటలు నాటుటకు ప్రశస్తమయిన కాలముగా పెంచబడుచున్నది. వర్ష కాలాంతమునగూడ తోటలు నాటుదురు గాని యది ఆషాఢము (ఆది నెల) లో నాటిన తోటలంత ప్రశస్తముగ నుండుటలేదు.

అరటి తోటలు సామాన్యముగా వరితోమార్చి పెట్టబడును. కొంచెము మిట్టగనండి, కన్న కాలుమున నీరంతగా నిలువ జేయుచు, కొంచెము జలము స్వభావముగల యట్టియు నేలలు (బురగనాళు) అరటి తోటలకు ప్రశస్తముగా పెంచబడుచున్నవి. నేలను మొదట బాగుగదుర్చి మొక్కలు నాటుటయును నాగటితో నాననాళుచేసికొని పిలకపట్టుటకు మాత్రము చాలా సంవత్సరము ప్రవృత్తురు. పిమ్మట పిల్లలుచెచ్చి యొక్కొక్క గోదోలో నొక్కొక్కటిచేసి కొంచెము మన్నుచుట్టుచు త్రోసి నీరుపోయెడును. రెండవనాడో మూడవనాడో మొక్కలుట్టును గట్టిగద్రొక్కదురు. వర్షములేయెడల రెండుమూడు నియలు కొకసారి కొంచెము నీరుపోయెడును. మొక్కలు బ్రతికివెనుక చుడికంతటికిని నీరుగట్టి ఆస్పదప్పుడు గడ్డిగాదములు తేకుండ చుట్టు ప్రయత్నముచుండును నాటికి 2½ నెలల వరకు పిల్లలున్నట్లు కనకాశయించును. పిమ్మట సామాన్యముగా నెలకొకసారి తోటనంతటికిని పొరలతో ప్రవృత్తురు. ఈపొర చేయబడులో నీరు కట్టుటకు నీరుగట్టు 14 అడుగుల నిడివియు, 7 అడుగుల వెడల్పును ఉండు మట్లగా నేలను గట్టచే విభజించును. ఇట్లు విభజించునపుడు చెట్లు మొదట మన్నులేరును. మొక్కలు బ్రతికి పిమ్మటనొకసారి మొక్కల మొదటను, రెండవ తోటకొరకును, ఎరువు చేయుదురు. ఎరువుతోట ప్రశస్తముగనుండకలెన్న 50, 60 బళ్లవైగా చేయవలెను. అనగా రమారమి 160 రూపాయల విలువగల యెరువు పట్టును. తోట గొలవచచ్చినపిమ్మట నేలకు ప్రవృత్తులేదు. నైసి చెప్పినట్లు మట్లొట్టి తడియారకుండ నీరు గట్టుచుండును. తోట గొలకు వచ్చుటకు కొంచెము ముందువారు తల్లి మొక్క

గాక దానినండి పట్టు పిల్లలన్నియు తోటను త్రవ్వనపుడెల్ల నరటిచేయబడుచుండును. గొలకు వచ్చునంత కొంచెముండుగా చెట్లను కొకటిరెండుమంది పిల్లలు మాత్రమువదలి తక్కినవి తీసివేయబడుచుండును. ఈ మొక్కటి రెండు పిల్లలను మరల తోటనాటుట కుపయోగించును.

అరటితోటలలో గొలలు చేయుచెట్ల నెప్పుడును అకు అగోయరు. అకు రెల్లప్పుడును క్రొక్కెను బయలుదేరు పిల్లల నుండియే గోయబడుచుండును.

అరటిచెట్లు కరుచగనేయుండి గొలలు చేయుటచేతను, గాలివానలు వచ్చుకాలమున సామాన్యముగా దోటలతో గొలలు లేవకుండుటచేతను, వేసవికాలములో చెట్లకు ఉడుకు తగలకుండ విశేషముగా నీరుగట్టుటచేతను, స్వతస్సిద్ధముగా నుడుకు తక్కువగానే యుండుటచేతను, గొలలకు బోట్లుపెట్టినవసరముంతగాలేదు. ఇట్లు పెట్టువాడుకయు లేదు.

బాగుగ కృషిచేసి మొదల తోటలలో చెట్లు 10వ నెలలో గొలలు చేయవారంబుండును. 14, 15 నెలలలో తోట తీసివేయవచ్చును. కాని శ్రద్ధతోమొచుతోటలు 18, ఒక్కొక్కప్పుడు 24 నెలలవరకు నేలనాక్రమించుకొనియుండవలసినవచ్చును.

ఏదేని యడుగులదూరమున మొక్కలను నాటినయెడల నెకరమునకు రమారమి 9.0 చెట్లుపెట్టును. ఇందు ఏకారణమున నైసను 100 చెట్లు సరిగా గొలలు త్రోయకున్నను మిగిలిన 80 చెట్లు నుండి 800 చుంచి గొలలు లభించును. గొలల 50, 60, కాయలుండును. సగటున 50 కాయలే చూచినను మొత్తమున 4000 కాయలు వచ్చును. శ్రద్ధతో పరిచేసిన తోటలలో గొలలు నాన్, జాలై ఆగస్టు నెలలలో విక్రయమునకు తయారగును ఈ నెలలలో చెప్పేపురిలో వెల లభికముగ నుండును. బండి (అనగా 300 కాయలు 150 నెలక కాయలు) 80 మొదలు 60 రూపాయలవరకు అమ్మును. సగటున రూ 40 చూచినను, ఎకరమునకు కాయలవలన 500 రూపాయలకువైగాగిట్టును. ఆగస్టు వెలకు తర్వాత నెలలు తక్కువగుటచే నాలస్యముగా గొలలు చేయు తోటలవాండ్రకు బండి 20 మొదలు 40 వరకు మాత్రమే గిట్టును. అకులకుగూడ వైసి చెప్పిన నెలలలోనే గిరాకి. వీనివలన మంచి తోటలలో నెకరమునకు 100, 150 రూపాయలవరకు వచ్చును. పూవులు దంటు ఇది 21, 25 రూపాయలు చెచ్చును. పిల్లలన్నియ

యెడల మరి 20, 25 రూపాయలకు తక్కువగానుండ లభించును. మొత్తముగా శ్రద్ధతో మొదల యందుగ గొలలుచేయుచిన యెడల నెకరమునకు 600 రూపాయలవరకు తప్పక వచ్చును. 800 వందలకువైగా కొండరకు గత సంవత్సరము లభించెను.

అరటితోటకు మొదటకు 150 మొదలు 250 రూపాయలవరకు వ్యయముగలుగును. ధారాళముగా నెవ్వరకును ఇతర పనులకు మొదట వ్యయముచేసిననే గాని కుదకు ఫలము విశేషముగా రాదు.

బోంతతోటలచే నింకరాబడి వచ్చుటకు శ్రద్ధ పురి సామీప్యమే ముఖ్యకారణము. పట్టణము సామీప్యమును లేనిచో కాయలకింత గిరాకి యుండదు. పట్టణమున నరటికాయల కింత గిరాకియున్నను, వర్ష కాలమున కోయింబత్తూరుజిల్లానుండియు, తంజావూరు చిరుదునాపల్లి జిల్లానుండి, విశేషముగా కాయలు వచ్చుటచే వెల తక్కువయిపోవును. చెంగల్పట్టుజిల్లాలో నప్పటికి గొలలు వచ్చినట్లు మొదల తోటల వారికి వైసి చెప్పిన సామీప్యము సగమైనను లభించుటలేదు. కావున నిచట యరటితోటలను బెంచువారు వారు యెరువుచేసి కృషిచేసి సాధ్యముయంత త్వరలో గొలలు వచ్చునట్లు చేయుట ముఖ్యముగా నున్నది.

కృష్ణ గోదావరి జిల్లాలలోగూడ నిప్పుకు నాటువారి కంటె దగ్గరనాటి తోటకు చుట్టుటకు బదులుగా త్రవ్వట వలన నెక్కువలాభము రావచ్చుననిచేసిరి. చెంగల్పట్టుజిల్లా వ్యవసాయపు పద్ధతులం దితయు గమనింపవలసిన విషయము లింకను కొన్ని గలవుగాని గ్రంథస్థ భీతిచే నింతటితో ముగించితిని.

విమరుగు పిల్లలు పుట్టుట:—1915 సం॥ జూలై 30 తేదీ రాత్రి నైజాం యిలాకా నల్లగొండ జిల్లా మిర్యాల గూడెం తాలూకా కాల్యపల్లి యను గ్రామమున దొండా సోమయ్య అను నాతని భార్య నుమారు గాత్రి 0 ఘంటకు అయిదుగురు ఆడశిశువులకుననిది తల్లినుగ్రహీత గానున్నది. జన్మించిన శిశువులమాత్రము నుమారు 9, 2 గంటలలో గతింది వారు. అని మొఖద్దమా కొత్వాల్ నరసింహారావుగారు వ్రాయుచున్నారు.

The Fascinating Perfume
OTTO DILBAHAR (REGD)
అందరి మనస్సును రమింపజేయు

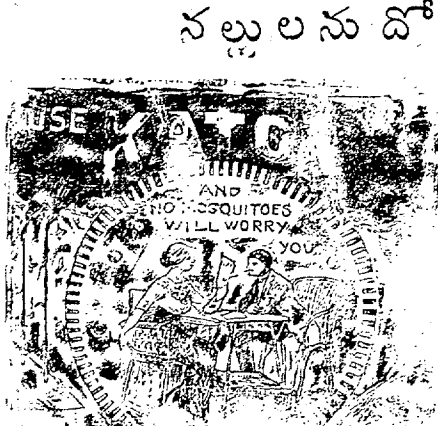
ఆటో దిల్ బహారు

మనోరమ్యముగాను కొంతకాల ముందుజట్టి ఆపూర్వవాసనయును కలదు. ఆలోకవలో సారాయ మొదలగునాటియొక్క సంబంధము జూపుగాలేదు. చేతిగుడ్డలోగాని చొక్కాను నైనగాని 2-3 చుక్కలు విడిచినంతట ఒక సందవనము మధ్యలోనుంటే యొక నుఖయును వాసనను ఆకళించిన వచ్చునో అంతంతభంగింతురు ఇతర వాసనలు యేవేయుండినా యీ ఆటోదిల్ బహారు యొక్క వాసన ప్రాధాన్యముగా నిలుచును. ఈదినమే ఒకబుడికి వ్రాసిపంపును.

వెల ½ డ్రాము 1-కి రూ. 0-8-0
,, 1 డ్రాము 1-కి ,, 0-12-0 } వి.పి. చార్జీ రూ. 0-4-0 ప్రత్యేకము.
,, ½ అవున్సు 1-కి ,, 2-0-0

ట్రబ్బోదిల్బహారు నుగంధకార్డు ఒకటికి వెల 0—1—0.

వీటినితీయవచ్చును ట్రబ్బోదిల్ బహారు పేరును పరిశీలించి తీరువలెను. ఈగుంధద్రవ్యములు ప్రతి మహదనుకు గొప్పగొప్ప పేరుగలవు కాణములలో దొరకును. అట్లు దొరకనియెడల సోల్ ఏజెంట్లు సోల్ ఏజెంట్లు:—ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అన్ టెమిగల్ కంపెనీ, నెం 155 జూమాయసీరు, బొంబాయి. మద్రాసు ఏజెంట్:—మేహతా పురషోత్తమ్ మూర్తి, నెం 29, చైన్ బజార్ కోడే, భూలగడిసరూం, మద్రాస్.

నల్లులను దోమలను నశింపజేయునది
కాటోల్ పాడరు
నల్లులు, చీమలు, ఈగలు, చిమ్మటలు యిచ్చును క్రిముల బుట్టించు పురుగులను నశింపజేయును. టీక 1-కి ఆ. 0-5-0

కాటోలు వత్తులు
దోమలను, ఈగలను నశింపజేయును పారదోలును.
240 కణ్ణులుగల పెట్టె 1-కి ఆ 12
మీ ఆరోగ్యవ్యాధులకు చీమలును చడకటిడ్డమును నల్లులును, దోమలును, పుస్తక పేటికలను చిరులనుండి కాపాడును.
పేగు, ప్రెఫాయిడ్ మలేరియా రోగములు రావండ కారణము నిన్ను కాపాడుచుండును. ఒకసారి ప్రయత్నించినవారు అదిలేక నిమిషమైన నుండనేరరు. అనేక వస్తుప్రదర్శనములందు అనేక బంగారుపతకములకు గొప్ప బహుమానములను పొందినది. అజుమి అందు కంపెనీ, ఒసాక, జపాన్ వారిచే తయారు చేయబడినది. పాడరుపాట్లములు మాదిరిచూచుటగాను కోరినచో పంపబడును.
పట్టణాల్లనుండి వ్రాయువారు తమ చిరునామా, పోస్టు, జిల్లా, విడివిడిగా వ్రాయించవలయును.
సోలు ఏజెంట్లు:—
టి. హర అండుకో
చైనాబజారు రోడ్డు, మదరాసు.

మనుష్యులకు వరప్రసాదము
దోమలు, నల్లులు, చిమ్మటలు, చీమలు, ఈగలు మున్నగు పురుగుల బాధల నుండి తొలగింపబడుదురు.
ప్రపంచ ప్రసిద్ధివడిసిన జపాను వారిచే తయారు చేయబడినది.

మతములు-మత గురువులు

మానెద్దలు చేసిన పుణ్యము నేటికి ఫలించినో యన్నట్లు, మాన నేటికి శ్రీ సూర్యునిచేత పురాణకావ్యాది విరుదాంకితులును, శ్రీ సత్యునిచేత సీతాధిపతులు నగు శ్రీ శంకరాచార్యస్వామిల వలన ద్వంద్వము కలిగినది. శ్రీస్వామిలవారు కావలె నెల్లూరు తాలూకాలో సంచారముచేయుచుండునపుడు వారిపూర్వవ్రత మిందుకట్టబడినదిగా నిలిచి, వారిదర్శన మెప్పుడుకలుగునా, ఆనవీరులవారి నిజస్వరూప మెప్పుడు కనలార గాంతునా నుని వేదియుండ, వారీమధ్య మాగ్రామమునకు ౬ మైళ్ళ దూరమునకున్న కల్లూరు అను గ్రామమునకు నవ్వుపల్లు తటస్థింప, నేమను, మరొకరునుండి స్నేహితులును వెళ్లి వారిని దర్శించితిమి.

పరీక్షను దర్శనము

కడవిక జాలలు నెల లిగి తేది, భూమివాగం సాయం త్రము గి గంటలకు స్వామివారు తమశిష్యులకు మతసంబంధ మగు ఉపన్యాసములు ఇచ్చుచునును. యిదియెకా యని, ఆ ఉపన్యాసములు విశుటకు తటస్థింపక పోవునేమో యని అత్యాతురతతో ఆ గ్రామము చేరితిమి. గ్రామములో నిలుచుటకు స్థలములేదు. యెక్కడచూచినను బండ్లు, ఎద్దులు, ఏనుగులు జుట్టులు ఇక జీవము లేకయే లేవు. ఈ సందడి లోనుండి తప్పించుకొని బయటపడి శ్రీ స్వామిలవారి నివాస గృహమునకై వెళ్లితిమి అప్పుడు ఒకయింటిగోపల బయటి ద్వారమునకు ఎదురుగా పూవావెత్తులు చూచినకింద, ఒక మడత మంచముమీద, పూవావెత్తులుపరుపు, అదేకముదిండ్లు వేసుకొని, కామారురంగు అంగరభాధించి, దగ్గరనుండువారి నో నేమో ముచ్చటించుచు, శ్రీ స్వామివారు పరుండియుండిరి. బయట ఒక పెద్దపగ్గము అడ్డుగట్టి యిద్దర విశ్లేషనాలులు సాయుధులై, సారాచేయుచు, వాకిటిలో నిలబడియుండిరి మావేదవివారందరు, దక్షిణ, తాంబూలం, పండ్లు తెచ్చి అక్కడనే ఒకతట్టులో ఒడవేసి ఎదురుగా మంచము మీద పండుకొనియున్న శ్రీ స్వామిలవారికి నమస్కారము చేసి వెళ్లుచున్నాడు. ఇట్లుచూచిపోవువా రెంతమందో. అప్పటి కాపండ్లతట్టుండి పారిపోవుచున్నది. మేమువెళ్లితిమి. లోనికి ఎవ్వరు వెళ్లుటలేదు. వెళ్లిచుట్టలేదు. కాకులతెచ్చివారే, స్వామివారిసన్నిధికి పోలే పోవుచుండినవో, రక్తహస్తములతో వెళ్ళిన మనస్థితి యెటులనా యని ఒకనివిషయ మాలోచించి, ఇంతశోచనీయమే ఈపూరుకచ్చిన దెంచుకాయని ఇందుక చింతించి, యేమైనకానిచ్చునో, వైర్యముతెచ్చుకొని, శ్రీ స్వామిలవారిని దర్శించుటకు వారి ఉపదేశములను విశుటకు మరి ఒకరి అనుమతి యొనుకాయని దృఢశక్తి గలవతో లోనికి శ్రీ స్వామివారి శిష్యులవాటికకువెళ్లి అక్కడపరచియున్న పట్టు మీద కూర్చుంటిమి. శ్రీ స్వామివారి పీఠాసీమ్యుడట, ఒక బ్రాహ్మణుడు వారితలదగ్గర, మంచము ఆలోచి గొంతుకూర్చుని యుండెను. అప్పుడు వారిట్లు ముచ్చటించుచుండిరి.

శ్రీ స్వామివారు.—దండిగుంట, మోపూరు గ్రామము లో బియ్యము ఎట్లాగో!

శిష్యుడు.—అక్కడగూడా బియ్యము పీఠ మేంండి

స్వామి.—అక్కడ మరలు చాలా వున్నట్లున్న నె, బియ్యము పీఠ మెందుల? యీ పాఠాత్మ్యములో నెయ్య యెట్లు యిస్తున్నారో?

శిష్యుడు.—మఱుగు గంగి-గంగు ముదిదిచుట్టుతుందండి.

మేమీ ముచ్చట వినుమా శ్రీ స్వామివారి విగ్రహమును, అక్కడ జరుగు పరీక్షియము చూచితిమి.

శ్రీ స్వామివారు ఇరువది శిష్యులను చిరుప్రావృత, సుందరపురమునకు వారు పండుకొని యుండ వెళుక నొక పరి చాచుడుయేమృతము నిలుపుదలలేక వెదవిసకట్టు తీసికొని విసరుచుండెను. మత్తములతో గట్టిక పెద్ద విసకర్ర ఒకటి గోడకు తగిలించి యుండెను ఇంటి నిండ భజనానావెత్తులు, శ్రీ స్వామివారిపాదో తాళపుచేతులగుత్తి. ఈస్థితి కొంతసేపు చూచి, బయటికి వచ్చి, వారి దివాకొటిగారి కడకి వెళ్ళగా అక్కడ ఆ గ్రామిక జరుగుచున్న స్వామివారి ఉత్సవమును గురించి వల్లూరు గ్రామములకును దివాన్ జీగారు వల్లూరా స్వామివారి శిష్యులకును చచ్చ జరుగుచుండెను ఉత్సవమునకు ౫ 5-12-0 యిచ్చుకొనలేము, కుమ్మో అని గ్రామస్థులు; ఇచ్చుకొనక తప్పదు, మిఠాయిల తద్దెనుమంటి దళకొనడి అని స్వామి వారివాకర్లు. ఇట్లు లిరు తెగల వారును కొంతసేపుతెగ్గించుకొని, తుదకు ౫ 5-12-0 లకు ఉత్సవము గ్రామస్థుల మెడకు జుట్టి అంతట సరిగి మేము స్వామివారి గృహమునకు వెళ్ళగా అక్కడ ఒక భట్టిజానకు స్వామివారి దేవాలయ మర్దనచే

యుచుండెను. తదనంతరము శ్రీస్వామివారు సాయుస్సాన మునకు లేచి, దేవతార్చన వల్ల రా కార్యములు ముగిసిన తర్వాతి రాత్రి 11 గంటలకు ఉత్సవమునకు బయటపడిరి. ఉత్సవమువేళకు స్వామివారిని మంచి పట్టుచుట్టుకొను, నెత్తులు చుట్టు కట్టిలతోను, చేతులకు బంగారు కడి కుములు, మెడలో బంగారు దుబ్బాకులు, చేతిలో పట్టు కుములు, నెత్తిక మత్తపురముల వేలావగట్టిన బంగారు కిరీటము వల్ల రా ఆధరణములతో, నాటకములలో పాత్రయో యన్నట్లు అలంకరించిరి. ఇట్లునే యథాశక్తి వారి యేనుగునూడ అలంకరించి అంభార గట్టిరి. అంతట ఆ అంభారగూడ ముదట మావటివాడు. మధ్య స్వామిలవారు, వెళుక వారి పీఠాసీమ్యుడు మరియొక యేనుగునూడ గ్రామస్థభావతి, కళణం, ఒంటెమీదన గారా, గుర్రముమీద డోల, ముందర తప్పెట, వెళుక స్వస్థివాచనం. ఈసమయమున ఇంటికియెదురు, వారకు లతో స్వామివారికి గ్రామస్థానము జరిగెను.

ఇది శ్రీపుష్పగిరి పీఠము. మనదేశములో 4 పీఠముల లో నిది యొకటి. వీరు సంచారమునకు నచ్చినపుడు వీరిమెంటు నిబ్బంది 800 జనము. 28 రెండుయెద్దులబండ్లు, ఒక వెట్టెబండి మేక, ౪ లక్కి, 4 యేనుగులు, 6 గుడ్డములు, ఆవులు, యెద్దులు, శ్రీస్వామివారికి భిక్షకు మామూలు ౫ 20-12-0. ఉత్సవమునకు ౫ 5-12-0 భిక్షలే దివము అగుదు. ఇదిగాక వారికిగల అగ్రహారముల మాన్యముల మీద నుమారు ఇరువదివేల రూప్యములు వచ్చునట. పులికోజును బ్రాహ్మణాదనం చెప్పకొనవారందరికి సంతుష్టిగా భోజనము. ఇట్లునే శిరగంగ, శృంగేరి, విరుపాక్షులు అని మరియూడు ప్రధానమతములూడ గలవు.

ఆంధ్రగృహిణి పాఠశాలలో! అద్వైత మతోద్ధారకు లయిన ఆది శంకరులవారి జన్మభూమి నివాసులారా! చూచితిరా! పాదచారియై ఆసేతు హిమాచలవర్తంతకు, హిందూ దేశమునంతయు లింగి, చిక్కడెక్కడ తన మతమునకు శత్రువు అండికో వారినందరనోడించి, తన మతమును ప్రతిదేశములో సాపించి, అన్యమతములను దేశమునూడి పారదోలి మానన నేరయే మోక్షమునకు ముఖ్యసాధనమయి, అందుకు సకా సాశ్రమమే తగినదనియు, దేశమున కెల్లవ వెల్లడిచేసిన మహా మహానుజు, లోకపూజ్యులగు శ్రీశంకరాచార్యులవారిపేరతో వారి సానము నలంకరించుచున్న వానందుడే.

మన ఆచారములు, అగ్రహారముయొక్క అహంభావము మతవృద్ధి యందు, కులగురువులయొక్క ఉపేక్ష, ఇది అన్ని యిందుల కలిసి హిందూకులకు దివదీర క్రమముగా, అన్యమతము లకు పారదోలుచుండ, హిందూకులవలంబులకు సంఖ్య అంత కంతకు తీసింది పోవుచుండ; మతగురువులైనవారు అందులకు ప్రతికారమాలోచించక, ఈస్థితికి కండ్లు మూసికొని మాత్రా నిశ్చయమగురువులయొక్క ఆస్థానమునకు వారెల్లు న్యాయము చేయుకలరు?

ప్రస్తుతము మనదేశమునకు వీరస్థితిలో నూటికి యేబది మందికి ముహూర్త త్రాగుటకు గంజైకలేక, అన్నమో రాసు చంద్రా యని వీరలు మొలచియుండ దివమునకు ౫0) మంది బ్రాహ్మణులను, భక్షుభోజ్యులతోపేసి సోమరి పోతులకు చేయుటకన్న వేర దేశాపకారము కలదా?

సన్యాసులకుచేయు భిక్షయొక్క ఉద్దేశ్యమేమి?

దివమతము మతవోధన లోనకు పకోపకార కార్యములు చేయుచుండుటలకు వారి ఉద్దేశ్యమేమన విషయ మాలోచించుకొనటకు కాలముండవలయు లేక ఉద్దేశ్యమేమనది?

యే ప్రాముఖ్యము కలదని, వారియితర కార్యములకు భంగము కలిగించునదియై, అట్టిచుట్స్థితి తటస్థించుచుండుటకై భోజనమునే శకు నెనో ఒకరు పిలిచి పిడికకు మెరుగులు పెట్టుట ఆచారమయ్యెను. అట్లేవలన పిలవనివో, అనేకమ నాలుగు యొద్దకువెళ్ళి నాలుగు కుళకలు తెచ్చుకొనువాని తీర్పుకొనుట సన్యాసికి విధి. అందుకు బయలుగా ఇప్పుడు, యేనుగ అంభారమీదను నెడిపట్టికలమీదను ప్రయాణముచేసి, ఊరూర వీరజలలను సేవించి, భిక్ష అనిపేర వెట్టి దివమునకు ౫ ౫-౧౨-౦ ల చొప్పున నమూనచేయుచు, నెత్తులు పరుపులమీద పారలూచుచు మానసేర, దేశభక్తి, భూపకారము అనుమాటల నెప్పుడును కలలోనైన తలచ నటునంటి వీరుగూడ సన్యాసులారా! వీరికి చేయునదిగూడ భిక్షయే! కాలభక్తము నడచుచున్నపుడు, మతసంరక్షణమకు, సంఘాధి ప్తికి, ఏకాలమునకు ఏమాన్యులు, ఏచట్టములు, అరవర మో, ఆకాలమునకు, ఆమాన్యులు, ఆచట్టములు, సంఘములూ నెనకో, ఒకకో, యిద్దకో, పదిమందోనూడి, ఏన్నట్లుచేయుట, ఆయేన్నట్లుల ప్రకారము జరుగందగు నడచుకొనుట యిది ప్రతి మతము లోను, సంఘము లోను జరుగుచున్న

తొంటచేతి కైజరు.

పుట్టునోవయిన గడ్డలకు బుట్టెను కచ్చులును.

జన్మకు కైజరునకు పుట్టుకకుండుము నెడమచెయ్యి తొంట. కాని యీ రెండుము చాల మందికి తెలియదు. అందులో సమ్యుఖ సుదర్శనముకాక భోజనప్రతిభలనే నాది కైజరు నిగ్రహమును గ్రహింపకలసివానికి నిరీక్ష యము భావుననే తెలియదు. జన్మగోగుడు వారిలో నెనకు సాయుధులకే సమాచారము తెలియనోలేనో చెప్పజాలము. ఇట్లుగ ఆజన్మవికృతము గావు, దీనిని గట్టి పుచ్చుటకు కైజరు ఎన్నియుట్టలనైన వినియోగపరచినాడు. వేయేల, ప్రమాదవశమనైనను నెడమచేయి గయవక, దివక్ర మమునజేయు ప్రతికార్యమునందురు దక్షిణాకరమునె యుపయోగించును. ఏసంజ్ఞకు జేయనలయుననినను, కుడిచేయితో నెగారి యెడమ చేయిని కనుప నే కిరుపడు ఇక ను తా ను భోజనోను దీ యిం చుకొన కల యు నపుడు, తొంటయగు వామహస్తమును చుత్కారముగా తనకై బానిమైడి, ప్రతిమందుదలి నీడ మామూలుగను ర్భిక్షముగ నుండుటలు గడుసుదము చేయును. అసలు కైజరు జనన మొందింపుడు, ఆకనుగాను బ్రతుకునో బ్రతుకనో యని యుండజూడకుపడిరి. జీవచ్ఛా తవియు గానరావు. ఏమపు గీడుపులేదు నరేంద్రగదా, యన్యాయనిశ్చయమైనను సక్రమగా నాడలేదు. ఇట్లు తొలికోజు పురకు వెళ్ళెను; మరి రోజుకూడ గడచెను. ఇంకను బిడ్డకు కాళ్ళుచేతులు కరువుట గారి, యూపిరి సరిగా బిచ్చకొనుట గారి కలగడమయ్యెను. అపుడు బలవంతముగా యంత్ర సహాయమున నూపిరిత్తిని కడమియన్యాయనిశ్చయము గల్గింది. తుదకు మూడవ నాడు కాబోయెను బిడ్డ కొంచె మిటులంటు కడల చారంభించెను. ప్రాణినిన్నులు అన్నవికదా, నకల యనయములు సరిగా నున్నవేమో చూడమని డాక్టరులు పరీక్షజేయగా వామ హస్తము మోచేతిలోని విగియుండెను. అప్పుడే వారిని సుజేతు వైద్యులు ప్రయత్నించిరిగారి, అత్యంత దుష్ప్రస్థితిలో నుండిన నాబాడ్డు ఆ రిని బిడ్డకు చికిత్స జేసి న యెడ ప్రాణ హాని యాదునని వారాపనికి వెరచిరి. అటుపిమ్మట బయలు చేరుకొనునరకు కొన్ని గూడులు లూరుకొని, తర్వాత చికిత్స జేయబోయినపుడు ఆవికృతమక కుమకుట్టుగా పోవలేదు. ఎన్ని ప్రయత్నములచేసినను కేయ ని మాడవీయు విధులు పాడకట్టకయ్యెను అంతటికుండి యీ చెయ్యి యట్లె యుండి, యెరుగుచూడులేక వికృత కారణ మయ్యెను. కైజరు దీనివలచి నపుడెల్ల, తన తల్లి పయిక సురుకొనుకట! అన్యస్త్రుడు కాక పోయినవో, నేమి యు నెన గు రి తల్లి ని సాలు మూలములేవందగా కనరుట యేటిని? పుట్టుకతో బుట్టిన వికారము తుడవలతోనే గారి పోగులదని మనకు ప్రాంతమో నెనరైనను జెప్పకలరు! అయినను, కైజరు తిక్కాతెగలను ఆ వికారమునె తలపోయుచు, తన యానందభావమును మరచి, మునుకు పొడుకేసికొనెను. కైజరుయొక్కడోహ, డాక్టర్లు, యాగ్రహారముల కన్నిటికీ నిరసేకారణ మయి యుండ నో పుని జన్మగోగునిగ్రహానికి కాస్త్రుజ్ఞులందఱు కూడ వాస్తవ్యు చున్నాడు

జరుగవలసినపద్ధతి అట్లు నరకము, జరుగనివో యేడుగులు గారి, యేడుతనగాని బ్రతుకనేను. ఎవరో యూయకు! అట్లు కాలానుగుణ్యమైనమాన్యులు జరుగనివో, హిందూదేశము లోని జనులందరు, ఈనాటికి చావులుగా నుడియుచును. అట్టివెట్టుల నన్నిటిని తప్పించుకొంటిమి. ఈనాటికి మహాక దెప్పు నదిచ్చినది. దారికియిది జేయకల్లు పెద్దది దీనితప్పించు కొనుటకు మంజూ కొన్నిమాన్యులు అనవరములు. అట్టి మాన్యులు చేయుటకు అధికారము, ఈనాటికి మనమతగురువులయందుండ, వారివిషయము కలలోనైన తెలవక, వారి అంతుపత్రికల, కుర్రపత్రికల వ్యాపారమునోనే వారు పంతువులైనవో, మన మతమునకు, వారి మతమునకు వాటిల్ల నున్న ముప్పు, చదువకులే యూహించగలరు.

కనుక నో స్వామి! శ్రీపుష్పగిరి పీఠాధిపా! శ్రీపుష్పగుహాన పురాణకావ్యాది విరుదాంకితా! దక్ష చేసి కనులు తెరచి దేశము నూదివల్ల. మాకును. మతము వేర మీ శిష్యులుచేయు చుష్కార్యములు తలపుకు ప్రస్తుత స్థితిలో, మనమతముకు వృద్ధిచేయుటకు, వృద్ధియేల క్షుణ్ణుటకు ఎంతవఱ కావలసియున్నవో ఆలోచింపుకు దక్షచేసి మీ మతములకు మంచిత్రోవకు తిప్పకు.—ఒకశిష్యుడు.

1252, 1237, 1432, 1733, 1833, 2153, 2221, 2302, 2473,
3117, 3253, 3262, 3799, 4613, 5070, 5500, 5567, 5762

ఆదిపచ్చికాన లేక జున్ను

తులం 1 కి రూ. 3-4-0

2-వ నెలకు కచ్చికానము	జల	తులం 1-కి	0-6-0
జంతువు పుట్టు	"	"	2-0-0
గోరొజము	"	"	7-0-0
రసభస్మము	"	"	0-10-0

కస్తూరి.

తులం 1 కి రూ. 20 0-0

అమృతాంజనం డిపో 109 ఫోర్స్ట్రెడ్, బొంబాయి.
అమృతాంజనం డిపో, 7, తంబు శెట్టిపేటి, నందరాసు

వాతావరణ సితి.

1915 సం. ఆగస్టు నెల 18-వ తేది.

ప్రదేశములు.	అగ్రము	18 తేది, ఉదయము నాటికి ఉష్ణము	కడచిన 24 గంటలలో		వర్ష పాతము.
			అగ్రము	తేది	
గోపాలపురము	29.660	90.3	81.7	...	15.18 20.49
వాల్తేరు	29.655	90.3	80.4	...	23.95 14.84
కాకినాడ	29.663	96.1	82.0	...	19.64 15.29
బందరు	29.692	94.1	78.2	...	17.00 16.96
గుంటూరు	...	94.0	78.3	0.26	18.18 ...
నెల్లూరు	29.690	97.4	81.4	...	6.45 7.01
మద్రాసు	29.709	99.5	81.5	...	11.41 10.57
కడపూరు	29.709	96.0	78.2	...	5.97 9.01
నాగపట్టణము	29.734	95.5	74.1	0.85	4.6 8.17
కొలంబొ	29.768	82.8	78.5	...	86.84 35.91
తిరువనంతపురము	29.787	88.0	75.0	...	44.97 35.98
కొచ్చికో	29.804	84.9	76.0	...	86.17 76.18
కల్లికోట	29.774	83.6	75.9	...	86.15 88.51
మంగళూరు	29.782	86.9	76.1	...	74.98 97.67
బొంబాయి	29.759	86.4	79.4	...	57.42 54.09
హైదరాబాదు	29.702	88.2	71.5	0.50	20.57 16.54
అనంతపురము	...	94.1	75.1	...	8.75 8.08
బళ్లారి	29.732	95.1	78.1	...	18.49 8.16
కర్నూలు	29.735	92.8	75.7	0.01	8.74 18.44
కడప	29.724	98.5	81.0	0.08	10.68 12.88
బెంగళూరు	29.746	87.6	67.5	...	16.78 16.08
కొడైకానూరు	22.721	62.4	50.6	0.05	20.16 23.47
ఉదకమండలము	22.940	66.5	48.2	...	35.8 30.08
కొయంట్లూరు	29.769	90.5	72.4	...	9.52 7.82
నెల్లూరు	29.723	95.9	77.6	...	17.88 16.34
నీలము	29.751	94.2	75.2	...	19.59 18.09
తిరుచన. పల్లి	29.738	99.8	78.1	...	8.40 9.63
పురుకోట	29.733	95.7	77.9	0.05	15.51 12.57
చుధుర	29.731	95.0	75.5	0.01	11.16 10.78
తిరునల్వేలి	5.93 5.43

దీర్ఘకల్పములో వాయుభారము కొద్దిగా తగ్గినది. ఆయితే వాయువిభజనము మారినట్లు. మన రాజధానికి దక్షిణముందు సాధారణముగ వీచుచున్నది. అచ్చట దీర్ఘకల్పము వాయుగమనమనెడి గాలి త్రవ్వక ప్రాంతములందును వాయుగ ప్రాంతములందును గాలి యొక్క ఉత్తరదక్షిణ తక్కువగా నున్నది. మధ్యమెత్త స్థితి మారకనే ప్రతివోటను సాధారణముగ నందుచున్నది కంటే అధికముగా నున్నది. చెన్నపట్నములో 5 డిగ్రీ అధికముగా నున్నది. కొన్ని ప్రదేశములందు కొద్దిగా వర్షముకురిసి రాత్రివేళ ఉష్ణమును తగ్గించి సహజ స్థితికి దెచ్చుచున్నది. ఆ ప్రదేశములందు దక్కనితర ప్రాంతములందు రేయింబగల్గ ఉష్ణ స్థితి అధికముగనే ఉన్నది. మనరాజధానిలోనందు గాలిలో చాలవరకు తేమ తక్కువగా నున్నది. ఉత్తర ప్రాంతములందు ఆకాశముందు మబ్బులు క్రమియ్యచున్నది. కొద్దిగా వర్షము కురిసియు తెలియవచ్చినది. రాజధానికి తూర్పు భాగములో కొద్దిగా తుపానుల మూలముగా కొన్ని జల్లులు పడవచ్చును.

జి. నారాయణసామినాయుడు.

వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

స్థానిక వార్తలు

దీనిముల వేళ: --- నేడు శేపుసాయంకాలము 6-57 గంటలకు దీపకులు వెలిగింపబడును.

కాలమానస్థితి: --- నిన్న సభికోష్ఠస్థితి 99-5 డిగ్రీలు, అధిమోష్ఠస్థితి 81 డిగ్రీలు.

వక్రీయగ దాఖలు జేసుకొనుట: --- నిన్న శెల్లవారి ప్రధాన వ్యాయామము, వ్యాయామము ఎములందు గాదును. ఓ. తిరుమలచారి, టి. పి. విజయ రాఘవాచారి వక్రీయగ దాఖలుజేసుకొనిరి.

హిందూ తియలాజికల్ హైస్కూలు: --- ఈ స్కూలు విద్యా సంఘమువారి కరఫుర శరీవారం సాయం కాలము 8-30 గంటలకు పచ్చయప్పకాలేజి సహాయ చారిత్ర కోశవ్యాసులగు. సి. యస్. శ్రీనివాసాచారి ఎం. ఎ గారు "హిందూదేశపు ప్రాచీన చరిత్రల నా విధానమును" గురించి ప్రారంభోపన్యాస మొనరింతురు.

స్వేదబాధ్యము: --- కడచిన 10-వ తేది ఆగస్టులో యుగిసినవారములోగా బళ్లారిలో 10 మందికి బాధ్యము తగిలెను. 7 మంది చనిపోయిరి. దక్షిణకడపలో 2 మందికి తగిలెను. 2 మంది చనిపోయిరి. నీలములో 33 మందికి తగిలెను. 20 మంది చనిపోయిరి. మెత్తముమీర 20 మందికి ప్లేటెజ్ తగిలెను. 30 మంది చనిపోయిరి.

ఆత్మహత్య: --- నిన్న శెల్లవారి 10 గంటలకు ఇన స్పెక్టర్ ఎఫ్. హెచ్. పాలి గారు ఒక ఆత్మహత్యజేసుకొనిరి. హిందువుని గురించి విచారించిరి. వాని పేరు క్రీష్ణస్వామిసెట్టి లేక గోవిందరాజులుసెట్టి. వాని వయస్సు 30 సంవత్సరములు. వాడు కడచిన ఆవారములుగా ఆశ్విర్జ్వేద చేతను కడుపులో పల ఆనేక నొప్పుల చేతను వాధపడి తురుగువాడేమి కనబడక కూరమునదిలోడే చనిపోయెను.

ఒక మోటారుబండి వలన గలిగిన ఆపద: --- కడచిన మంగళవారము సాయంకాలము 5-45 గంటలకు చేంబర్స్ కంపెనీలోవుండు. పి. చేంబర్స్ గారు మోటారుబండిలో పోవుచు ఏనుగుగవినదగ్గ వాల్తాన్న కోడ్డుకుపోవు సందర్భము ప్రతివటకు బ్రతుక్కించెను. ఆసమయములోనే "మల్టా" అను 25 సంవత్సరముల వయస్సుగల ఒక మహిమృదీయస్త్రీ కోడ్డుకు దాటుటకు బ్రతుక్కించెను. ఇట్లు దాటుచుండగా బండికగిరి మూపురచ్చి పడిపోయెను. కాళ్ళలోను చేతులలోను, కనుబొమ్మలలోను గాయములు తగిలి పుండెను. అచ్చట ఆమె పడియుండగా. సి. డివిజను నెం. 2 పోలీసువారు తీసికెళ్లి జరలు ఆసుపత్రిలోనేసిరి.

చిత్రవిషయము: --- నిన్న సాయంకాలము నెసి డెన్సి మేజిస్ట్రేటు నారాయణమూసగారు భవానీపూర్వపు నేను నోదానిని విచారించుచుండగా, 4 1/2 గంటల నేరొ యొక పెద్ద కలవరము నడిపిపో వివరయ్యెను. కోడ్డుకు నేను రుగ తెల్లగ్రాపు ఆఫీసు ఉన్నది ఈ యల్లకి నారాయణమూస వారందఱునూడ వారిపరులను వదలవచ్చిరి. నారాయణ మేసగురును విచారణను నాపుడేసి సమాచారమేమె నూ చిరమ్యవసరి యొక కాన్స్టేబిలునుబంపెను. ఇంతలో మాజిక్యమును కాన్స్టేబిలు గలగల పరుగెత్తుకొని వెళ్లి యల్లకినిది యా గుంపుకున్న నెలనెల్లియేచ్చుచున్న స్త్రీలను నోదాన్యును స్పెట్టి యొకపురుషుని వెంటనే కోర్టులోనికి దిసికొనివెళ్లెను. మేజిస్ట్రేటు ఆపురుషుని నై వెంటనే ఫిర్యాదును తయారు చేయును న గా, నలు ఇన్స్పెక్టరు కల్క్షణమున తయారు చేసి, కాన్స్టేబిలు నం. 215 న ఫిర్యాదులతరఫున సాక్షి యని పిలిచెను. కాన్స్టేబిలులు ముండకు వచ్చి బోసగా నెక్కి, "ఈపురుషుడే యాదల్లరి నంటు జేసెనని" ప్రమాణము జేసెను. ఈ సాక్ష్యమునే నలు ఇన్స్పెక్టరు బలపరచెను. ఆపురుషు, మాడ్దాయియగు నాపురుషుని "నీకెవరైన సాక్ష్యమున్నారా?" యని బెంచిగుమాస్తా యడిగెను. సావమా పురుషుడు వలనల నేడుచు "నేనేమి చేసివానో, ఆ తెల్లగ్రాపు ఆఫీసువాళ్ళను దెలియును" అని మనవిజేసెను. ఆపురుషు ఇన్స్పెక్టరు తెల్లగ్రాపు యదోగ్గులను పిలిచి, మీ కెవరైన నిలిసి తోపుర సాక్ష్యముతురా యని యడిగెను. ఆపురుషు ఫాన్సికాయను నాయన వచ్చి, యా పురుషుడేమియు నెగుడని సాక్ష్యముచెప్పెను. ఆపురుషు మేజిస్ట్రేటుగారు "అట్లనా నుంది. ఇకముందు నంతయల్లరి చేయవలదని యాపురుషునితో జెప్పెను" అని యాపురుషుని వదలెను.

బొంబాయి ఒక నోరలో నిద్దురు పనివాగ్రను చనిపోవుట.
బొంబాయి ఆగస్టు 18: --- సీక్స్ యా అను పొగరొడ వడెను నుండి నిద్దు నిజటికి వచ్చినది. 10 వ తేదీన నాక ప్ర యాణములోనుండగా జేమ్సులీ అను నానకుడు వెల్లెట్టుమీద నుండి పడి వెంటనే చనిపోయెను. 16 వ తేదీన బొగ్గుపనివాడగు మారినకు సముద్రములోని కరికి ఆత్మహత్యజేసుకొనెను.

ఒక బాలికపై దాడులవ్యము.
బొంబాయి, ఆగస్టు 18: --- 7 సంవత్సరముల ప్రాయము గల బాలికపై దౌర్జన్య మొనరించినందుకు శుంకర బసంగను అను బ్రాహ్మణుని నూరకు జడ్జికోర్టులో విచారణచేసి 18 నెలలు కఠినశిక్షనిధించిరి.

బ్రానుఫెలు నాక కేసు.
కరాచి ఆగస్టు 18: --- భార్యదృవ్యాంకివారు బొంబాయి లోని పూట్సుసన్నవారి తంపున వెట్టుబడి పెట్టి 221 వేళ్ల ప్రతిని కొని 1914 వ సంవత్సరము జూలై నెలలో బ్రాను ఫెలు నాకలో కరాచినుండి ఎగుమతిచేసి అంగుల సా ముక్కుమూర్చించి బ్యాంకివానికి వుండి పెట్టిరి. ఈగోగా యుద్ధము ప్రారంభ మగుటవలన బ్రానుఫెలు నాకను సరకుతో గూడ పట్టుకొనిరి జర్మనవ్యాంకివారు సామ్యుయ్యువారి పుట్టుకంపెనీవారుగూడ తిరస్కరించిరి. భార్యదృవ్యాంకివారు వ్రై జుకోర్టువానికి విన్నవించినను ప్రమాజములేక పోయినదిగాన వారిపట్టుకు సెనీకొన్నింటు ఆపిబిచేయుట కనుమతి గోరిరి.

లాయుడుబాజ్జి గారికి జ్యురమువచ్చుట.
లండను ఆగస్టు 18: --- లాయుడుబాజ్జి గారికి చలిజ్వరము వచ్చినది గాన ఉత్తరదేశసంచారమును మానిజేసిరి.

యుద్ధరంగమున జ్యురములు.
లండను ఆగస్టు 18: --- జర్మనులు మనస్తరువాతీనుండి పోవుచున్నార. కొన్నిచోట్ల నేలలోను ప్రబలలోను బైఫను జ్యురము కనబడినది ప్రాప్సుకుండి యొకయువోగి లేఖను వ్రాసెను.

పోవుగారు, ప్రాన్సు.
పేరిస్ ఆగస్టు 17: --- కిమ్సు అర్పించివు గారివద్దకుండి వచ్చిన లేఖకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చు సందర్భమున పోవుగారు యిట్లు వ్రాసిరి. "ఉదారభావముగల ప్రాన్సు క్రైస్తవాలకు మనకు ప్రభువులేక ఆయియున్నది. తనయెడల మా ప్రేమకు సందేహించు అత్యు మెన్నుడును కలుగనేరదు."

జర్మనవారి విలేఖరుల వివరాలు
అమ్యుట్టెగము. ఆస్ట్రో జర్మను వైస్యములు రష్యా వారి కక్షణ స్థానముల చేరుచున్న కొలదిని రష్యావారి సేనలు తీరముగ వారితో పోరుచున్నదిని జర్మనవారి యుద్ధ విలేఖరులు తెలియజేసిరి. వ్రెస్సులిటోనిక్కునుండి రియల్స్కోకు పోవు ఇరుపవారి యుద్ధ వారి రక్షణ ప్రదేశమునకు మూలమెచ్చున్నది భూరమైన కలహమును, ఆస్ట్రోజర్మనుల వైస్యములు ముందుకు పోకుండ ఆటంకకరమ బడుటయు రాగల కొన్నిదినముల వరకు జరుగవచ్చునని వారు గుప్తయుగ చెప్పిరి.

వెనకకు పోయినందులవలన రష్యుల నిందింప కలెత్తు.
జరలు వాయుగము గాతొయన్న శుద్ధజేతపు వైక్కి ము తెజిభాట్ పులికిట్టువ్రాసెను. "రష్యావారి వైస్యములు వెనకకుపోయినందులవలన తప్పుపట్టుటకు అనకాశము లేదనవచ్చును. ఇకపదాము, నీటికాలులు, కంటెలు అన్నియు వారివారి కొంగునడిసి ఆట్టలప్రకారము శుభ్రముగ వాడెము చేయబడెను. కాని పట్టణములలో కట్టడముల కేహనియు చేయబడలేదు. లిటిల్ ఆనాలాచిరము ధ్వంసముచేయబడినది. కిత్సెను ముట్టవైకలేదు."

గల్లిపోలిలో సైనికుల దింపుట.
లండను ఆగస్టు 17: --- నల్లకాశాతముగడ్డ వైనికుల దింపుట గూర్చి సమాచారము ఆఫెక్సులో తెలియవచ్చినది. సముద్రతీరమున ఒక ఉప్పునీటిచెరువున కెదురుగ సైనికుల దింపిరి. ఇచ్చట కాపురారి కోరుకొక చిన్న టర్కిసేన యుండెను ఇవీనల జరిగిన యుద్ధముల నుండి, తెలిసినవార్తలకుండి, టర్కివారు తమసేనల నన్నిటి స్వీకర్త, దార్శనమున వద్ద క్రతువు తెలిసింపవచ్చునని అచ్చట వానిని గుమికూర్చిరి. మాసేన సామాను, ఫిరింగులు, మందుగుండు అంతయు సముద్ర తీరమున దింపబడినది. టర్కివారు వీరిని ఎదిరింపలేదు. సైనికులవైదింపుటలో నష్టము లేమియు కలుగలేదు. సైనికులు వెంటనే ముందుకు నడిచి పట్టుకొనుటకు నిశ్చయింపబడిన స్థానముల పట్టుకొనిరి కందకములలో నిరపడిన పిమ్మట, సేనలోని దక్షిణభాగముననుండిన సైనికులు ముందు నకు పోయి సరిబెయరు సేనలతో గలసికొనెనని.

మేము క్రొత్తగా ఆక్రమించుకొనిన స్థలముల నుండి టర్కివారి రాకపోకలకు మేము అన్యంతరము కల్గింపకలిగి యున్నాము. అందుచే టర్కివారు సేనలగొనెదచ్చు మమ్ము నెదిరించిరి. కాని వెనకకు తరచుబడిరి.

విజయవాడ క్రమశిక్ష.

చెంగల్పూర్ జిల్లా కలెక్షనరుడు	2
మహబూబ్ నగర్ కలెక్షనరుడు, తొంటిచేతికై నగు	3
కృష్ణాంధ్రము (క్రీడావాదము, క్రైస్తవతాత్పర్యము)	4
స్థానికవాదము, వ్యాఖ్యానవాదము	5
ప్రభావశాస్త్రము	
ఇంజనీరింగు విద్య	6
విద్యా విశేషములు	7-8
విద్యా విశేషములు	9-10
ఇంగ్లీషు తంత్రములు	11-12
జాబులు, అంగ్లేషు విద్యార్థులు	13-14

ఆంధ్ర పత్రిక

1915-వ సం॥ ఆగష్టు నెల 19-వ తేదీ

గురువారము

ఇంజనీరింగు విద్య-ఆంధ్రప్రదేశ్.

తేదీనము ఇంజనీరింగు విద్య యావత్ ప్రపంచమున నున్నది. కనీసము నానందపురములుగా నీవగరము లోని ఇంజనీరింగు కళాశాల విద్యార్థులు క్రమ క్రమముగా పెంచుచువచ్చుచున్నారు. 1909లో నీ కళాశాలయందు చదువుచుండినవారు 213. 1.14.15లో నుండినవారు 4:9. రమారమి రెండు దింథలయి యుండుట సంతోషదాయకమే. కాని విద్యార్థులు కళాశాలనద్దకు విచ్చేసినవారి సంఖ్యను పరిశీలించినయెడల నందరు పారద్రోలబడి నారో విశేషము కాగలదు. ఇంజనీరు తరగతిలో జేరుటకు దరఖాస్తు పంపుకొనినవారు 124 గురు. అంగీకరింపబడినవారు 29 గురు. క్రిందితరగతులకు దరఖాస్తు చేసినవారు 441 గురు. అంగీకృతులు 120 గురు. సైనిక శాఖకై దరఖాస్తు చేసినవారు 13 గురు. అంగీకృతులైనవారు. ఈవిధముగా దరఖాస్తు లేమో కొల్లలుగావచ్చుచున్నవి. అంగీకృతులైనవారందులో మూడవవంతు నాల్గవవంతుగా గణించుచున్నారు. ఇక ఇంజనీరింగు విద్య నభ్యసించిన ఒక గిరాకియూ యవధిమితముగా నున్నది. ఆగిరాకి తప్పకొనలేక కడచిన సంవత్సరము ప్రభుత్వముచూ ఇంజనీరు తరగతిలో చదువువిద్యార్థులకును ఇంజనీరు సర్జాంటులకు తరగతిలో చదువు విద్యార్థులకును విద్యార్థులకు పూర్తికాకముందే యవిద్యార్థులకు నిష్పించి పంపివేసి డి. పి. కట్టెయి, శాఖలోని సర్వీసు కొంత విద్యార్థుల సముగా నెంచి పట్టుమల సచ్చుటకు నేర్పాటులు గావించిరి. ఇది యంతయు జూడ ఇంజనీరు విద్య నింకను నెంతో వ్యాపింపజేయువలసిన యవసరము, అవసర మాత్రము గాదు తత్సంతాపసరము, కలదనుట స్పష్టము. ఇంత యత్యంతావసర మున్నను మన ప్రభుత్వముచూ మాత్రము పట్టక మాపుట లేదు. నా. బి. ఎస్. కర్నూలు రైలుపట్టణ పరిశ్రమచేసినను నుత్తరసర్కారులలో నొక్క ఇంజనీరింగు విద్యాలయమైనను నిచ్చుట కంగీకరించలేదు. తేలగుజ్జలలో నొక ఇంజనీరింగు కళాశాల యవసర మునుటకు నీవగరములోని ఇంజనీరింగు కళాశాలయొక్క 1914-15వ సంవత్సరపు చరిత్రచేత నిర్ణయము. ఆసంవత్సరమున కళాశాలలో నున్న విద్యార్థుల విద్యార్థులు నుండిరి. తుదకు చివరికట్లాటకు విస్తారము, అవతరపుము లొక్కొక విద్యార్థిని పంపగలిగెను విద్యార్థుల సంఖ్యలో 15 గురును బంపి యొక్కతంజావూరు నకు పరువాత 30 గురుతో కృష్ణము 34 గురుతో గోదావరియు కర్ణాటకయును పరిశీలనలో ప్రముఖములగు పతకములు బహుమానములు అందిన వారిలోను నాంగ్లములు నున్నారు. ఎల్లప్పుడు ఇంజనీరింగు బంగారు పతకమును ఎస్. సూర్యనారాయణగారు సంపాదించిరి. కారణము వివిధాత్రమే గావు. కృష్ణా గోదావరికట్లాట వ్యవసాయము, రానుండు విశాఖపట్టణ నౌకాశ్రయ నిర్మాణము, దినదిన ప్రవర్ధమాన మగుచు నాంధ్రముండలమున విజయపురమును జిల్లాలోను రైల్వేవ్యావసాయము, ఇవిగా ఇతరములగు లోకలో ఇంజనీరింగు పనులు, ఆంధ్రదేశమున నందరో ఇంజనీరులను గోరుచున్నవి కావున నింజనీరింగు విద్యాలయ కళాశాలల విషయమును నాంధ్రు లేకగ్రీవముగా నిష్పన్నుచు వరకును ప్రభుత్వమువాటికి నివేదించుచునే యుండువలసియున్నది. ప్రభుత్వాధికారు లెల్లప్పుడును ద్రవ్యము లేదను పాట పాడుటకు నభ్యాసపడియుండుట విచారకరము. ఇంజనీరింగు కళాశాలకు నిజముగా ద్రవ్యము ఎక్కువ కావలసి యున్నది. 1914-15లో ప్రభుత్వమువాటికి ఈనగరమునందలి ఇంజనీరింగు కళాశాలవలన నికరవ్యయము రు. 1,29,15-10-1 లు అయినది. విద్యార్థి యొక్కొకటి ప్రభుత్వమువారు చేతనుండి రు. 296 లు వెట్టవలసివచ్చినది. కళాశాలకు చేసిన వ్యయ మేమైనను తగ్గించుటకు వీలుకలదా యను సంశయము నాచింపవలసినవారు ప్రభుత్వమువారే యగుదురు. కాని కొంతవరకు నిష్పటికంటె నెక్కువగా హైందవోపాధ్యాయులను వెట్టవచ్చునా యని విచారించిన బాగుండును. అయిన నిది వేరుసంగతి అవసరమైన విద్యకువ్యయపెట్టుట మియొక విషయము. ఇట్టి కొలది పాటి మిగుల్చుట లభి నాధార పడ జాలదు. ప్రభుత్వము వారెన్నియో సెలవులను జేయుచున్నారు. ఎచ్చట తగ్గించియైనను దేశపుసర్వపరిశ్రమకును నాధారభూతమగు ఇంజనీరు విద్యను నభివృద్ధిచేయవలసియున్నది ఇచ్చ యన్నచోట మార్గము దొరకకపోదు. కావున నివిషయమును మరణానికప్రభువులు మిక్కిలి యభినివేశముతో విచారించురని కోరుచున్నాము. ఇదివరకు చెప్పిన ప్రత్యుత్తరములతో తనివెడలదలము. గిండిగో కట్టబోవు కళాశాల నిర్ధమగునప్పటికే యెడేడ్లు పట్టగలదు. తరువాత మాగతి విచారిత మనుట కంటె నిరుత్సాహకరమగు ప్రత్యుత్తరముంబోదు. దానిఫలమును మాయంచుటకు ఆంధ్రభూమిలో ఇంజనీరింగు కళాశాలను నెలకొల్పి ఆద్యను వ్యాపింపజేయుటకు మన స్థానిక ప్రభుత్వముచూ సర్వ విధముల ప్రయత్నింపవలసి యున్నది.

ఈవారము చూకండిన ఆంగ్లభూమి పత్రికలో గమనింపదగిన మరణ మొకటి కాన్పించుచున్నది. గ్లాంటావి ప్రభువు ఎనుబది సంవత్సరముల వయసు వాడు. ఆతనిమొదటిపేరు జాన్ జోన్న జెక్కిన్సు ఆపేరుతో వ్యవహరింపబడు నప్పుడు అతనికి ప్రభు పదములేదు. అప్పుడతడు బహుసామాన్య మానవుడు. మరునాడేండ్ల ప్రాయమున సీజెక్కిన్సు తరపు వనివాంగ నౌకర్మాగారములో కుదిరెను. తెల్లవారియెదుగుంటలకు అంగటివడ్లకుపోయి రాతి యెనిమిది గంటలకు పని చాలించు చుండువాడు. అయిన నభివృద్ధి కావలెనని ఈతనికి ఆతమోష. కాబట్టి ఆయెనిమిదిగంటల యునతనువారే రాత్రి పాతశాలకు చదువు కొనుటకు పోవుచుండెను. అచ్చట విద్య నేర్చి క్రమక్రమముగా ఉద్యోగస్థానమున చేరుపొంది ఇంజనీరింగు పనులను నడుపుచు నప్పటికి కర్మాగారమునకు మేనేజరయ్యెను. ముప్పది సంవత్సరములనాటికి 'స్వామి' అను పట్టణపాలక సంఘమున సభ్యుడయ్యెను. నాటినుండి కొన్ని సంవత్సరములలోపల పురాధ్యక్షుడయ్యెను. అచ్చటను

ప్రతిభ చూపి మూడుమారుల రాపడవికి నియమింపబడెను. మూడవసారి యాపడవిలో నుండి ఆ పురమునకు వచ్చి వెచ్చి విక్రీయింప రాజ్యచే నై యి విశ్రమము నందెను. తరువాత క్రజాప్రతినిధిసభలో సభ్యుడయి లిబెరలు పక్షమున కొన్ని సంవత్సరములు పనిచేసెను. 1906 లో ప్రభు పట్టమును పొందగలిగెను. ఆతనికి పుత్రులు లేరు. పుత్రికలు మాత్రమున్నారు. కావునవాప్రభుపట్ట కూతనితోనే నిలచిపోవుచున్నది. లేకున్న నాతనిసంతతికి నాపట్టము చెందియుండును స్వతంత్రాంగ్లభూమి యగుట వలనగదా తగరపు పనివాడు ప్రభుత్వపట్ట ముంకుటకు వీలు కలిగినది!

తేదీనము గుంటూరు పురపాలక సంఘమున కధ్యక్షుని నిర్వచించు కొనుటకు నేర్పడిన దినము. ఏమగు రాపడవికినై పోటీపడుచున్నాడు. అందరకును కొద్దిగనో గొప్పగనో ప్రజాసాహాయ్య మున్నది. మాపత్రికలో మే మిటీవల విలేఖరులనుండి ప్రచురించిన జాబులను గమనించిన వానికి ఈగుంటూరు పురపాలక సంఘాధ్యక్షుల విషయమున నెంత యుత్సాహ ముండునదియో విశదమయ్యే యుండును ఇట్టి యుత్సాహ ముండుట జీవితపరిణామమునకు నిజముగా నవసరమే యగును కాని ఆయుత్సాహమును కార్యపరదృష్టితో వినియోగించుట యత్యానత్యక్తము. ఇదివరకే గుంటూరు పురపాలక సంఘము విషయమున ప్రభుత్వమువారికొకవిధమగు నభిప్రాయముండుట లోకమెరుగును స్వరూపాలలో పాలుపుచ్చుకొనుటకు ప్రజలు సిద్ధముగా నున్నారని స్పష్టమగుట శ్రేయోదాయకమేకాని తుదకు స్వగౌరవాకాంక్షకై యెనను ప్రజానాయకులు పరస్పరముకక్షలు పెంచుకొందు రను నపోహను రానియకుండుట శీఘ్రపరిణామమునకు మార్గము కాగలదు. లోపములు నష్టములు రాక యభివృద్ధి సరళముగా 20 గిరొపునని నమ్ముచాము మేముకానున్నను సాధ్యమయింతవరకును స్వాతంత్ర్య వ్యతిరేక పక్షము యొక్క చిరునగవులకు చోటియనికీటిని మాగుంటూరుపురప్రజ ప్రవర్తించి తగుమైన యభ్యక్షుని నిర్వచించుకొని కార్యపక్షమగు నుత్సాహ మాంధ్రలోకమున కన్పించుచున్నదని వెల్లడిచేయుదురు గాక యని కోరుచున్నాము.

రాజోవు దేశీయ మహాజనసభాధ్యక్షులకు సర్. ఎస్. పి. సింహగారిపేరు ప్రకటించబడిన దాదిగ నైదు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కమిటీలవారు వారినే సిఫార్సుచేసినారు. బర్మా, పంజాబు, మధ్యపరగణాలు, బెంగాలు, జొంబాయిలు వారినేకొరుకొనినవి. దేశీయ మహాసభా నిబంధనల ననుసరించి ఆ హాస్యసంఘమువారు 44 నెల 2, వ తేదీ వరకును తమకు జేరు రాష్ట్రీయకమిటీల తీర్మానాభిప్రాయముల నాలోచింపవలసి యుండును. ఇట్టి కమిటీలు మొత్తముబాద లొమ్మిది కలవు. అందులో నా రింటి యభిప్రాయము లిప్పటికే తెలిసినవి. అందైన సర్. ఎస్. పి. సింహగారినే కొరుకొనుట వలన రాష్ట్రీయ కమిటీలు ఆతనినే నిర్వచించినట్లు గ్రహింప వలసియున్నది. నిలవయుండు కార్యక్రమ మొతోలేదు. సంయుక్తపరగణాలవారు అనిబీసెంటుగారిని కొరుకొనినారు. ఇంకను తక్కిన పరగణాలగు నంగరాష్ట్రము, మద్రాసు, బీహారుల వారు అభిప్రాయముల తెలుపవలసి యున్నారు. తరువాత నాహాస్య సంఘమువారు అన్నియభిప్రాయముల నాలోచింప వలసియుండును. గొంబాయి సర్. పి. సింహగారికొరుకొనుటచేతను ఆహాస్యసంఘ ముచ్చటిదే యగుట చేతను కొంచెమించుమించుగా రాజోవు దేశీయ మహాజనసభకు వారే అధ్యక్షులగును రని తీర్మానముగానే చెప్పదగియున్నది.

విరోధా మహా సంగ్రామము

బెలియనులయెడల జర్జనులు కౌతన్యమును చూపుట.

కాని మ్హం టు నో పిలు లో వి ప్ల వ ము క లు గు శ ట్లు ం దు ట.

మరల జర్జనులు జల్లినులు విమానములు ఇగ్నానుపైకి వచ్చుట.

రష్యావారు టెనకకుబోవుట—అసమర్థత గాదనిపింపవలె.

ఆంగ్ల నాకాదళము వారి సాహసము.

ఇంగ్లండు

నావికాదళమునందలి వీరులు.

కమాండరు ఆర్మెన్ గారి ప్రార్థనాహసములు.

లండను ఆగస్టు 16—విక్టోరియా క్రానులకు బడసిన వారు చేసిన కార్యములను రొబెక్టు గారు తమ ఖయూత వర్ణింపుచున్నారు. కమాండరు ఆర్మెన్ గారు శత్రువుల నిప్పు లన్నము గురిపించుచుండగా ఓడనుండి దిగిపోయి కలుగు చలి వచ్చునంతకు మరలి రాలేదు. అప్పుడాయన యెడల నికి రావలసినవైన. ఆ యనకు గుప్పటులు గప్పవలసినవైన. కొంచెము నెమ్మదిగా నుండితొడనే వైద్యునిమాటలకు సరకు చేయక తిరిగి పరికిర్యోయి పని ముగించినవైన. ఈయన జీయునపుడు వారి మూడుగుండ్లు రాయకొనిపోయెను. కాకి వైద్యునిచేత కట్టు కట్టియెక్కిన టేబులే యొక వానలోగోయి లోతులేని ప్రదేశములందు బడియుండిన గాయముల దిసినవారిని గాపాడి.

ఇద్దరు కళాసీమ

హృదీయను కళాసీ తనకు గాయమైయున్నను తనపనిని దాను చేయుచుండెను. తనవార నొకపడవనుండి మరియొక పడవ కిదిగొనుచుబోన రెండుసార్లు బ్రతుక్కించెను. ఈతడొక త్రాటిని దీసికొనిపోవుచుండెను. ఈతడు దీసికొనిపోతేకపోయి నపుడు మాలెజ్ అనుకళాసీ యాతాటి రెండవపడవకు దిసి కొనిపోయెను. కాని తాడుతెగిపోయెను. మాలెజ్ ఆమె రెండుసార్లు ప్రయత్నించెను గాని జయము నొందలేదు.

విలియంసు; సాంసక్.

విలియంసును నాతడు నీటిలోనుండి యొకగుంటవరకును త్రాటిని పట్టుకొనియుండెను. శత్రువులు నిప్పులు గురిపించు చుండిరి. ఆతడు మాతుడయ్యెను. సాంసనునాతడు పగలంత యు గాయముల దిసినవారికి పరిచర్య సేయుచు నొక పడవలో నుండెను. ఆతడుత్రాళ్లను దీసికొనిపోవుచుండెను. చిరక కాలం కొక ఫిరంగిబెప్పుతగిలి మాతుడయ్యెను. తన క్రిందినుభిగాయలు చక్కగ బరిచేసిన అడ్మిరలు డిరొబెక్టు గారు వ్రాసి.

డి. యన్. ఓ. బహుమతులు

ఇక్స్ ఫ్లైస్ లులో అయ్యుద్ధపుటోడ డార్జెన్ లీసులూ నొకగనిని కొట్టుకొనెనుగదా. అప్పుడు దాని యుద్ధోగియులు ప్రార్థనాహసముల జూపినందులకు వారికి డి. స ఆ బహు మానముచేసిరి. ముందుగా పేటలవల కేదిన పొగలవల అందరును బయటికి పోవలసిన చివ్వి నపుడు ముందు భాగ

శ్రీయుర ఎచ్. సుందరరాజనుగా రాంధ్రులు. మన వైద్యకళాశాలలో విద్యార్థిగనుండి ఆయన త్రి యోడ 'మద్రాసు' మీద పనిచేయుచు డి. బొ. బయలో జరిగిన ఎ. బి. సి. ఎమ్. పరీక్షలో మొదటితరగతిని కృతార్థు లయ్యి. యుద్ధరంగములకు బోయి తోడ్పడు నుద్దేశము కలవారగుటచేత వీరి నిప్పుడు వి. ఎమ్. ఎస్. పట్ట ముడినవారితో సమానులుగా స్వీకరించి వీరికి ప్రభుత్వమువారు కమిషను మెసంగినారు. అనగా వీరు వైనిలికుడ కమిషను మెసంగినారు. అనగా వీరు వైనిలికుడ మగు లెస్సినంటు బిరుదమును పొంది వి. ఎమ్. ఎస్. లతో నన్నివిధములను సమానగౌరవమును టకు నర్హులుగా సాగింపవలయును. ఇట్టి పదవి నందిన సుందరరాజను గారికి మాయభివందనముల నందించుచున్నారము. వారిసంతముకూడ నాంధ్ర చేతమున సుప్రసిద్ధమైనదే. రాజా రామరావుగారి నునుమనేరెను. కొచ్చిను దివాన్ గానుండి నేపేపుర మున క్రజ్జాపురైయును నెమలి వట్టిభిరాను రావుగారికి పేరు మేనల్లుడు.

మునున్న చుండు కొట్టులోనికి బోయి నీళ్లులోనికి రాకుండ తమవులు విడిచిపంపుట లె. కె. ఎ. థెనెక్ గారికిని సబులై. ట్రెన్సు గారికి నీటిరుదాకలి యొసంగిరి. ఇంజనులకు వోటంతయు చీకటిగానుండి మిక్కిలి యుష్ణత కలిగింది నపుడు గని పేటలవల కలిగిన పొగను సరకుచేయక ప్రార్థ యతో పనిచేసినందులకు ఇంజనీరులకు లాహూరు, లెస్సరు, పోరీ అనువారిని సర్కెలాంగ్ ఫర్డు అను నాతనిని యాబిరుద నొసంగిరి. సర్దును పి. బి. తెల్లి గారికి కూడ డి. యన్. ఓ. బిరుదము మొసగబడింది. ఈయన క్రెడ్ డ్ నొకవర్ష తాము గాయములనుండి బాధపడుచు నున్నతేయుండి 750 మంది గాయముల తగిలి నవానికి చికిత్స యొచ్చి. మందుగల తీసి చేయుటలోగూడ ప్రార్థనాహసములతో సంచరించి. ఇరెజెన్సులతో నొక మందు గనుల తగులొచ్చినపుడు నాకాదళవారి ప్రాణముల కాపాడిరి. అప్పుడు విశేషముగ ఫిరంగులుగూడ కాల్చబడెను.

ప్రత్తిని పంపగూడదు.

లండను ఆగస్టు 17—వాషింగటన్—మిత్రమండలి వారు ప్రత్తిని ఎరువతి దిగుతులు నిరోధించుట కుమ్మర్తులై యుండిరి దొరతనమువారికి ఆధికారముగను కలిగియున్న తెలియజేయబడెను. ఈ తీర్మాన మదివరకే చేయబడెను. మిత్ర మండలివారు సమయే ఏర్పాటు చేయుచుండుటచే ఈ తీర్మానము ప్రకటించుటలో వాషింగటన్—ప్రత్తి ఎరువతిని నిరోధించుటకు ప్రతిపక్షము, రుష్యా, ఫ్రాన్సు, బెల్జియము అనునందించిన. జపానువారి ఆభిప్రాయము స్పష్టపడ లేదు. తూర్పుదేశములలో జర్మనీవారి అధినివేశము లెవ్వియు లేకపోవుటచే యావిషయము జపానువారు శత్రువులవ్యతిరేక పోవచ్చును. ఇట్లుప్రత్తిని ఎరువతిని నిరోధించుట ఆంతర్జాతీయ కాసము అనుమతియొక్కదరహాద వాబలపరుతురు. ఇందు లకుఆమెికా సు రుక్తరాప్రతినివారు అంగీకరింపకపోవచ్చు నని ఆంగ్ల మిత్రమండలివారు తలంచుచున్నారు. ఆయనను 1895 సం.న ఆమెికాసు రుక్తరాప్రతినివారు ప్రకటించిన ప్రకటనమునందు యుద్ధపరికరములను చేయుటకు ఉపయోగపడు వస్తువులను ఎరువతిచేయరాదని నిషేధించియున్నారని వీరిప్పుడు వాదింపబోయెదరు.

బుడిప్రమాదము.

లండను ఆగస్టు 17—విక్టోరియా క్రానులకు గారి ఆర్వీ కాలాధికారులు మేజరు కైపు వై. గ్రాము 'డానికాట్' బుడి లోనుండి తూగి క్రిందబడి కొద్దిగా వెబ్బు తగిలినది.

జల్లినుల రాక.

లండను ఆగస్టు 18—వాషింగటన్—వాట్లు ప్రకటించి, నిన్నరాత్రి తూర్పుజిల్లాలపై జల్లినులు వాంబులు చేసెను. విమానములపై ఫిరంగులు ప్రయోగింప బడెను. ఒక జల్లినుకు దెబ్బతగిలినట్లు నమ్ముచుండిరి. మా విమానములు కాపు గాయముండెను. గాని గాలివలన మా విమానములకు కొన్ని చిక్కులు గలిగెను. అందువలన జల్లినుల పారిపోగలిగెను. కొన్నియిండ్లును, కట్టడములును భంగపరపడెను. ఒక క్రైస్తవ వాలయమునకుగూడ నష్టముకలిగెను. 7 పురుషులు, 2 స్త్రీలును, 1 బిల్లు యునువులకొందిరి. 15 పురుషులకు, 18 స్త్రీలకు, 3 బిల్లులకు గాయములు తగిలెను.

ప్రాపు

హూట్, ఫిరంగి దళములు.

కల్మెలుగా రొకరు మెచ్చుకొనెను.

అలహాబాద్ ఆగస్టు 18—పయోనీరుప్రత్తి కిల్లు కింతి వార్త పంపబడెను. లండను ఆగస్టు 16—ఆంగ్ల ప్రధాన స్థానములకు ఒకవిలేఖి హూట్ వర్ష ఆంగ్లేయుల విజయము గూర్చి మున్నటిను నవసరమున ఒకకల్మెలుగా లిఖించిరి.

అని తెలియజేసెను. ముఖ్యరంగి దళము లెరిపింప బెర్మెన్సుని మరమాహింప వచ్చునో, దాని చొక్కెయూరుకట్టుచూప వచ్చునో వర్తింపెను. ఇట్లనిచేయుట నాయుధులకు సలహా మొదటి తూమున ఫిరంగినిశేయు తిట్లనేయుద్ధముగా సహాయమునర్పించుడిన యెడల శత్రువు మన పాదాక్రాంతిని గురును.

మందుకుపోవుచుండిన కాల్చుల ప్రైవ్యములు ముండ్ల తీగెలు ప్రార్థిక తెగిపోయియుండుటను, కందకములగోడల చాల దోట్ల పడిపోయి యుండుటను గనికని మరియొక విలేఖి తెలియజేసెను. సహాయముగౌరవ పంపబడిన సేనలు కందకము లలోనుండి మందునకు వచ్చుచుండ మమ్ము మిరెసిండుటచే మా ప్రైవ్యులపై మధికమయ్యెను. ఖయీద్గ గొనబడిన ఉక్యోగి ఒకడు చెప్పెను. ఉదయము 3. క గంటల మధ్యమున మా కాల్చులములు ఎదిరిండుట కొక సమయమేగ్గురు పబ డెను. ఎప్పుడో యేపకుల జేతు నిశ్చయించితిమో ఆయావేశల నొక నిమిషమైన నతిక్రమింపక వాటిని జేసితిమి ఫిరంగిదళము వారు వ్యాపించుట పవాలికశములు ముందునకు పోవుట ఒక్కసారియే జరిగినది. మాపదాతులు శత్రువుల మొదటిపంత్రి వద్దకు పోవుపట్టికి ఆనైనిములు యుద్ధాశక్తులై యున్నట్లు కానుపడలేరి. వార్తలందు గోతులలో గురుగూడియుండిరి. వీటికి మార్గము లభింపనై యుండెను. వీటిలో పొ. బులు నేయుబడెనుఇట్టిగోతిలోనొక దానిలోజర్జనులుసజీవులుమమ్ము చేగప్పివేయబడియుండిట్లుమాడు ముద్ధాంతమునెలిసినది. ఫిరంగిదళము వ్యూహము మూసివేసినది. అందుచే వెక్కుమంది ఖయీదులు జాలెనెలలో మేము ప్రేర్పిన మందుగని లోనికి దిసికొనిపోతిమి. జర్జనులు వీరిని వాసస్థానముగ నుపయోగపరచుకొనిరి మావైకుపాటులు గాల్చియెడల మేము గింపులోబడుచున్నాము అని ఇరుకున్న నిలువ ప్రైవ్యులు టువ్యోగి కేకచేసెను. మేముల్లభయమిచ్చితిమి 100 జర్జనులైనిములు ఖయీదలైరి శత్రువులకు మూడు పటాలుములు నష్టమయ్యెను కొందరు ఉజ్జాయి పుక చెప్పిరి. మా ప్రైవ్యులధిక ఉత్సాహముతో నుండి యుద్ధము వారి కానందము కలిగించెను. జర్జనులు తిరిగి ఎదిరిండుటలో మా ఫిరంగిదళములు వారలలో వెక్కుమంది నిహితమొనర్చినది. ఇప్పుడు ఖయీదుగ గొనబడినవారు మునుపటి ప్రైవ్యులవలెలేక. క్రాంతిలేనివన్నారు. గుహస్థా ఉపాధ్యాయులవలె నున్నారు.

పరాసువారి ప్రకటనము.

లండను ఆగస్టు 19—పరాసువారి లిట్లు ప్రకటించిరి—ఆనేకప్రదేశముల ఫిరంగిదళములకు జరిగెను. లింక్ వర్ష మేము ఫిరంగులు కాల్చుటలకు శత్రువుల ఫిరంగులు వ్యంగమయ్యెను. చురుకుకుకొట్టు చేరిపోయెను. క్రెస్టుకొండ రాన్ వర్ష మే మొస్కాముకు పట్టుకొంటిమి. ఇచ్చట జర్జను సేనలు రెండుపర్యాయముల నుమ్ములవాకకు కా మేము వారి వెనుకకు పారదోలితిమి.

రుష్యా

రష్యావారి పూర్వనివారణోపాయములు.

లండను ఆగస్టు 17—వెట్రోగ్రాడు—సాత్తు శత్రువుల వశమగుటకు రష్యావారిట్టి యుగ కాలమున కలుగనిమ్ములేదు. రిగాలో నేనాక్రము విలువ గల లవ నువులు గూడ మై నిరోధ్యులు యుండియుండెను తిరుగొని పోవుచున్నారు. బిరులిస్తువకుగూడ పూర్వనివారణోపాయములను చేయుచున్నారు. జర్జనులు లోహూపట్టయను పట్టుకొనినపుడేమి పూచికపుల్లయైన తేమండెను. మూడుదినము లహూరాక్రము లతిగాయముగ పోరినపట్టుట వాట్లయినజర్జనుల కశమైనది ఆమూడురోజులలోను పగళ్లయెరుకున్న రాత్రులందు బోరతిత్రిముగ జరిగినది ప్రజలు యుద్ధమునకునున్న సమయమున సేమాయ్యులులలోని కొట్లలోను దాగియుండిరి. అటు నుండికనుకూడ జర్జనులు చాలయదిప్రజలకు చుండిరి.

జర్జనుల ప్రగల్భము లసత్యమగుట.

అలహాబాదు ఆగస్టు 18—పయోనీరు ప్రత్తి కిల్లుల తంతివాన్ వచ్చినది. వార్తాను ఉత్తరమున శత్రువులకునొక ఘము కలిగినది. ఆచట రష్యావారు శత్రువులతో బోరుచు విజయములకున్నారు. జర్మనీవారికకు క్రాత్త సేనలకు రప్పించవలసి వచ్చినది. వా రేప్రాంతమునకుగూడ రష్యావారి తాములే తేమండి విక్రాంతిని పొందబాటనున్నారు. రష్యావారి నిప్పుటికి ఇంగ్లండుమునుండి తిరిమివేసితిమి జర్జనులు వ్రాసిన వార్తలు సత్యములుకావు. తీరకలములుగా తేగల మందులకు మరు నాప్రాంతమున పోవలెను ముడ చేయకలె యే జర్మనీవా రత్తిధికమగు సేననుండి పోరు గాని వాకల తిప్పించి గాను. రష్యావారుత్తరమున కెన్నెన్నెద్రంగులకు విడివి పోరుచునే యున్నారు.

పోలండు సమాచారము.

లండను ఆగస్టు 16:—కొవెన్ హేజన్—మామ్రమేర వగరు ఏర్పడుటచే తరులబడుచుండిన గ్రామములనుండి వెలుగును చుట్టలచే ఆ కాళియ ఏర్పడి యుండినది సోలొ లెండును ఆస్తి) యనులనేలతో నుండి ఒక విలేజు తొలి వాడ నంబెను. మిగిలిన పంటలైన బాగ్రతి వెల్లుటకు ఆస్తి) యనులు అధిక శ్రమపడుచున్నారు. కొవి మిగుల పంటుటచే భాగ్యములు నాకెంత తరువుగ నేలవడిగావుమన్నది బోవపు ముక్క ప్రతివారి అధిక బాగ్రతితో బోవచేయుచుండిరి.

ఈ విలేజు ఒక ప్రాంతకొలను నొకరాత్రి కేరసిం చెను. తలుపులు బురులు గుబ్బులు సహా ప్రతిగిడువును బోవకొని పోయిరి.

కొలల రవ్యులు కాల్చివేయుటచే అవి కొరవట లేదు. ఆస్తి) యనులు, బొమ్మలు అధిక శ్రమ పడుచున్నారు. అందుచే విడిధములకు బిల్దోపాదులు పన్నులనే తప్పించుచుండెను. మంచములతో ఒకవదివై వ తెలనొకదాం కట్టిరి. అన్ని సలముల కలరా పొందియున్నది. కలరా ఉన్నదని తెలుపుచు చేయవ్యకసానువారు చిన్ని గడ్డిపావుల ప్రలా డుకట్టిరి.

కొవెన్ నద్ద పోరాటము.

ఒక కొలను జర్మనీవారు పట్టుట.

లండను ఆగస్టు 18:—కోవెన్ నద్ద పోరాట మతిసం వలముగ జరిగెను. నీమెకెతు వెలపలిగట్టున నున్న కొటలను బట్టుకొను నడవేళ్ళముతో శత్రువులు మునుమురు బహుశత్రు గోలను ప్రయత్నముల జేసికొని యావిడ ననేక నైవ్య ములతో మీద బడిరి. వారిద్ద 16 అం॥ ఫిరంగులుగూడ నుం డెను. ఫిరంగులను ప్రయోగించుట వలన కిల్లలమైన యొక కొటల వారు సోమవారము వాడుబట్టుకొన గలిగిరి. పడమటి భాగమున కొటల పద్ధ్యవ్రతేళలులందును బొచ్చిరి పోరాట మింకను జరుగుచున్నది. నారూపది వెలపలిగట్టున వీలొ న్నాట వీల్ స్క్రి ల వైపున జర్మనీవారు తీవ్రముగ మునవై బడిరిగాని వారిని వెలకకుగట్టితిమి. నోవోబార్డినిస్క్రి ప్రాంతమున శత్రువులు మొదట తమ వెద్దవెద్ద ఫిరంగులను ప్రయోగించి యావివారమునాడును, రాత్రిముందు నారూ పడికిని వాడని వెలపలిగట్టునను మధ్యకన్న కొటలమీద బడిరి.

ఇటలీ

ఇటలీవారికి గొప్పవిజయము.

లండను ఆగస్టు 18:—రోము—సోమవారమునాడు రాత్రి ఆరట్లలకు కొండలమీది భాగమున అడ్డా-ఆజీజి కనుమల ఆర్ధ్వ భాగ మధ్యమున ఇటలీ వారు వేరువేరుభాగములకు నడుచుచు ౧౦౦౦౦ అడుగుల ఎత్తుననున్న కామోనీ కనుమనుబాటి శత్రువులవై నాకస్మిక ముగ పడి ౧౦౦౦౦ అడుగుల ఎత్తునున్న మదస్త్రీ వెస్ట్రీజును వెళ్లె అందునున్న శత్రుసేనకు తుది పర్యంతం దకము నాక్ ముందుకొనిరి బార్బికో ప్రాంతమున ఇటలీ వారు ఇసోస్టోనెసికుడి గట్టు లక్షముగాగల కొండలమీది సానావామాసానా లూసి యాలవైకేగి సన్నిహిత శత్రువులతో పోరాడి దృఢముగా కట్టుబడిన కందకములను పట్టుకొనిరి. 664 మంది మైదలను 4 మాన్డియూ ఫిరంగులను చాల మందుగుండుకుగూడ వారు పట్టు కొనిరి.

బెల్జియము

జర్మనుల కాంత్యము.

లండను ఆగస్టు 17:—యుద్ధరంగమునకు వెలుకటి భాగమున జర్మను బెల్జియనులను చాల వాధించు చున్నాను. యి) నెల్సు ట్రెబు వాసులను జర్మనులు చాలస్వాతిశయముతో మాయచున్నారు. బెల్జియను రాజ్యాంగసభలో సభ్యుడగు కావెల్లేగారిని నొక జర్మను యుద్ధోగి నిరసించుచుండెను. కావెల్లేగారా యుద్ధోగికి వందము చేతులకు కొపము న నాతడాదులను మొగముమీరకొట్టెను. మెనెరుగో జర్మ నులు కుర్చీలు మొదలగు సామగ్రిలను పీచువాలుల తీసు కొనిపోయిరి. మరీయును కిలతుల ప్రాంతుల వెలగల సరుగు లను పట్టుకొనిపోయిరి. గొప్పకుటుంబములలోని బెల్జియనుల చేత జర్మనులు పీచులాడ్చింపుచున్నాడు కందకములలో పూ చేయించుచున్నాడు. అట్లుచేయుట కంగీకరింపనివారికి ఆయు డేజి వందల మార్కులు జూర్రావాయును బ్రెయిను నిధించి యున్నాడు.

టర్కీ

బాల్కన్ సా యుద్ధపురోజ్.

సోఫియా ఆగస్టు 18:—బాల్కన్ సా యుద్ధపు రోజ్ గా ముందుకుసామా నుండిని తెలియుచున్నది. భీష్మును వెద్దవెద్దగా భోజనసానుగి యున్నది. ఈ పక్షన మీద బాల్కన్ ప్రయోగింపబడెను.

జర్మనులస్వాతిశయమునకుటర్కీ-వారుకంటకపడుట

లండను ఆగస్టు 16:—జర్మను మైకోద్యోగుల స్వాతిశ యమును సహించక కొంతమంది కురువన్నెలైకులును మైకో ద్యోగులును తిరుగబడిరి. ఈ పండ్లమున 45 మంది టర్కీ-మైకోద్యోగులకు సంకలమున అరదండములను తలించి గాలిపాల్చిండి జర్మనులు కనిస్తాంటునోయిరు పువీరి. జర్మ నుల స్వాతిశయము కనిస్తాంటునోయిరు టర్కీ-వారికిగూడ గిట్టుటలేదు. అందు నొక విప్లవమువరకు నూదల తిడిర రతే కలబడినది. (కొత్తగావచ్చిన జర్మనురామబా దేశపరి పాలనోద్యోగములకు గూడ జర్మనులనే నియమింపరలెనని నూదించుట ప్రజలకు మరీతితోప కొరణమైంది.

బాల్కన్ సాను ముంచుట.

లండను ఆగస్టు 18:— బాల్కన్ సా నునిగిరియన్ వుకు (వెస్టాకోలాని ఫిరంగులు కాల్పు వారందరు గూడ బాల్కన్ సాలోనే యున్నందున వారందరును గూడ సముద్ర ముపాలెరి.

సుల్తానుగారి దేహస్థితి.

లండను ఆగస్టు 17:—సుల్తాను గారి దుగ్ధత ఆందోళన కరముగానున్నది. ఇటీవల శత్రుదీక్షన్ చేయబడిన పిమ్మట ఆ యనకు నీరస మధికమగుచున్నది దుగ్ధత త్వరగా కుదురు చాటునకు రావలెదనున్నది.

అమెరికా

అమెరికాలో జర్మనీవారు చేయుచున్న కుట్రలు.

న్యూయార్కు ఆగస్టు 16:—జర్మనీ కేళు రామబా రులును, ఇతర ఉద్యోగియులు తటస్థ దేశ నిబంధనల మీది ప్రవర్తించుచుండినట్లు అమెరికా దౌత్యమువారు చేయబోవు చర్యలకు తెలియునని ప్రావిడెన్సు పత్రిక వ్రాసెను. న్యూ యార్కులోను ఇతర ప్రదేశములలోను జరుపబడుచుండిన ప్యాసుపోర్టు కొంగరములకు జర్మను నాకాద్యోవోగి యగు కెన్రెకు బోయిడ్ అం నతకు కారణమని జర్మనీదేశపు సేనప్రతినిధిగద్యున్న ప్యాసు పోర్టు వలన తెలియుచున్నది. కల్పిత ప్యాసు పోర్టులపై యూరపునకు పంపబడు నిలువ నై నికోద్యోగుల లిప్తు నా కాగితముల కొరిగినది. కెన్రెకు పోరను రకు వాసెరు ఈ లిప్తు మొదల చున్నది. ఇకడే కెనాదా సరిహద్దుగన్న వాస్ బొయింకెరకు పేర్చివేయుట య త్తించెను. ఈ విషయము సముక్త పరకజాలలోను ఒక వెద్ద జర్మను ఉద్యోగి సుబాధకు కలిగియున్నాడని యితకు లిఖితములమున బహుశా అందువై నేనాం చేసెం. జర్మని దేశములై అమెరికాలో నుండివారి పాలనము క్రిందనుండిన బ్యాంకులలో కుట్ర తీపుకున్న జర్మనులు చేయనెత్తించిరి. కార్మిక నాయకులకు లండనులోను మద్యమిచ్చిరి. మెక్సి కోపును సముక్తరాష్ట్రములకు కలహాని మెంప నెంచిరి. సుధి విషయమైన పురుషుల సేవలను పూజించు మిషన్లను పాండవేలితరులచేయుటచేయించి కొంతమందివారిపై ప్రజలకు సంకుష్టినిగలుగ చేయనెత్తించిరి. న్యూయార్కు-కాళాశ్రమమున కతలలన్న ఆంగ్లేయ యుద్ధకాకల విషయమున ఆక్రమముగ సముక్తరాష్ట్రముల వారతర మునకు నడచుగొనుచున్న చేసిరి. ఇట్టిదౌర్జన్యము జర్మని వారియొద్ద గొప్పకాక్షుకున్నది కాన దౌరతమునా నూకొనుటలేదు వైపత్రిక ముగించెను.

న్యూయార్కు-వెరబ్బరత్రిక జర్మనీవారి ఆక్రమపు పులుల వెల్లడించుట.

సముక్తరాష్ట్రములలో జర్మను బొంబుక ఆకాశము వెల్లడించుచు వైపత్రిక మునుపేటిలను నింపెను. హోల్వెన్ డాక్టరు నాన్ బెత్మన్ మునుజర్మని దౌరతమువారి ప్రతినిధులు అమెరికాలోను తమసహానిలతో నడపిన ఉత్తర ప్రభుత్వములే వీటికి సాక్షులులై యున్నది. ప్రజ లకు ధనమొగి గురకగోళము చేయించి, వాస్వత్రికలకు ధనసహాయము చేయుచు, కల్పలమకు ఉపకారములకు ధన మురుగుట మున్నగు పులుల జేయించుచుండినాడు. ఇట్టి పులుల చేయించుటకు ఈక్రిందివారి తపకక్షు య నుపయో

గించు చుండెడివారు. కెన్రెకు పేసెన్, డాక్టరు ఆల్బర్టుకవుండు చెర్చుప్రాఫు; బెల్జియ, ప్రాంకుపుల్లగోంపం కొందరు ధని కులు ఈభుక్తులక్రింద వారమున 40000 పౌండ్ల ధనమును జర్మనులు వెచ్చించుచుండిరి. మిక్రియందలివారికి ఆ యధ సా మగ్నిని పంపగూడదు. అవి చెప్పుచుండిరి. కాని రహస్యముగ ఒకజర్మనీ రత్తసుఖము సముక్త పరకజాలలో ఆ యధము చేయుచున్నది. ఈరత్తకంపులు బెల్జియ వీవులకు, రస్యో కును యుద్ధపరికరము నిమ్మగుల బేరములు సజువుచున్నది. కాని ఈసామాను గామాప్రదేశములకు తీసికొనివచ్చి యిప్పు టకు ఉద్దేశములేన.

జర్మనీవారి మాయోసాయము.

లండను ఆగస్టు 17:—జర్మనీవారి తొలకుల దుజువు చేయు మరిగొన్ని పత్రముల న్యూయార్కు-వర్ల్డ్ పత్రిక ప్రకటించెను. డెటరువద్దనున్న రైటుయూన కాలల నాక్ర మింపరలెనని నూదించు చికాగోలోనున్న జర్మనీవా ప్రతిని డిక్రిక డైరెక్టరు డాక్టరు ఆల్బర్టు కాక్ర వ్రాసినలేఖ వీటిలో నున్నది. అమెరికా సముక్తరాష్ట్రముల ప్రజల యభివృద్ధి కిని, నెమ్మది ని భంగముకలిగించుటకు జర్మనీ ఉద్యోగులు కుట్రలు సజువుచుండ దౌరతమువారు కన్నులు మూసికొని ఊరకుండుట తగదని వైస వేల్కొనుబడిన పత్రిక తన ముఖ వ్యాసమున వ్రాసెను.

అమెరికా సముక్త రాష్ట్రములలో జర్మనులు విశే మధమును వెచ్చించిరిని లోకమునకు యు రజువుచేయుం అని ఈవెనింగు పోస్టుపత్రిక ముడివెను. కవులు బెర్నెస్టాఫు గారిని తిరిగి రప్పించుటయు, ఇతర ఆంధ్రులదేశముగండి పంపి వేయుట సుకరమేగాని అమెరికా సముక్త రాష్ట్రపు పౌరులు జర్మనీవారి పు ధములకు గోపిగోమయగు అంశము మాత్రము తిదియున్నది. ఇది సహించరా అంశమియున్న దని ఈవెనింగు పేరిగ్రాము పత్రిక ప్రకటించెను.

వ్యవహారములందు చిరకు వెల్లడియైంపులకు మాకం తయు సంతసముగ చున్నది ఈవెనింగు సక్పత్రిక వ్రాసెను.

చెరిసాలనుండి ఒక నేరస్థు నిప్పుకొనివచ్చి వాని నురిచియుట.

న్యూయార్కు ఆగస్టు 19:—బార్బియూలెడ్ విల్లె వద్దనున్న చెరిసాలలోనికి 25 మంది సాయుధులై పరుగెత్తిరి. అచ్చటనున్న లియోస్టాను అను నభి వైకీస్కొనివచ్చి మెరీట్టలో ఒక చెల్లున కురిపిసిరి. ఈచెల్లు ఒకపంచారిక గృహ మునకు సునిపమున నుండెను. ఈమెకు ఇతమచం పెను. ఆ సేర మునకై ఇత కి యగణదండ నిధిపంపెను. అప్పేళలోగ్గుతు భానుపరచిరి. బార్బియూలెడ్ గారు మరణదండను యాన జ్జీవి కాగాగారవాసమునకు మార్చుట ప్రజల కోమనేత పర కుల జేసినది.

గ్రీసు

గ్రీసు దేశపు రాజ్యాంగ సభ.

లాదిను ఆగస్టు 17:—గ్రీసు దేశపు రాజ్యాంగ సభాధ్యక్షతకు వైజును గాని పాక్షికలోకమున ప్రభుత్వమువారిక యు నియోగింపబడగోరి. వెరిజులకు పక్షముగోని ఆయనకు 192 వోట్లును ప్రతిపక్షికి 93 వోట్లునువచ్చివెన

గ్రీసు దేశపు రాజ్యాంగసభ ప్రారంభమగుట.

లండను ఆగస్టు 17:—విశేష సభాప్రారంభసమయ మున ప్రజలకుర్యత్యాసమును చూపిరి. శాసనకర్తలకు ప్రజలు గుంపులుగాడి ఆభింకించిరి. సభాస్థలి ప్రజలతో క్రిక్కిరిసి పోయెను. రాజకుటుంబముగోని వారెవరు రాలేదు. మత సంబాధకురు కార్యము నిష్పర్థింప బడిన పిమ్మట వెని జల సు గారి పక్షమునకు చేర్చిన యాయన నొకరినిఅధ్యక్షుగ నియోకించిరి. ఈనాడై వెల్లడి యైన పిమ్మట ప్రజలకు కలిగిన యుత్సాహ మపరిమితముగా నుండెను. పిమ్మటని. గొంతుగొం పిగవై నెక్కి ముగ్రు లు రాజీనామాచిచ్చినందు రాజ్యాంగ సు బాధ మకు కల్లాలము తర్ఫరసం రాజ్యాంగసభ నాపరలసిన దనియు నుడివిరి. తరువాత రాజు గారి కోటకు బోయి రాజీనామా నొసంగ రాజు గారు స్వీకరించిరి. రాజు గారితో నేను సంప్రదించుటకు రాకరిగిరి వెరిజులకు గాని కావోన్సునుంపబడినది.

రంగూను ఆగస్టు 18:—రంగూను ఫ్యూర్యోయల్స్ కి కార్మి
కేసు గానున్న బర్మా కేసీ యుని చురుకులు ఒక సోషలిస్టు
బయోగ్రాఫి వారు సేతులూ ఆరపుచున్న ఒక జ్యోతిషం
పై త్రోలు సాక్షులైనది కను చేరుబడినది. మేనేజ్మెంటు
కోర్టులో 50 సార్లు వివాద జరిగింది జ్యూరీ కోర్టులో కి
లోజులనుండి వివరణ జరుగుచున్నది ఇప్పుడు పొరలెమునా
రీజును చదువకొనిరి.

THE GREAT WAR.

Belgians Inhumanly Treated.

SIGNS OF REVOLUTION IN CONSTANTINOPLE.

Another Zeppelin Visit.

RUSSIAN RETREAT IRREPROACHABLE.

BRITISH NAVAL GALLANTRY.

[Reuter's Agency.]

GREAT BRITAIN

A ZEPPELIN VISIT.

Damage to Buildings.
Some People Killed.

LONDON, August 18.
The Press Bureau announces that zeppelins visited the Eastern Counties last night and dropped bombs. Anti-aircraft guns were in action and it is believed that a zeppelin was hit. Air patrols were active but owing to difficult atmospheric conditions the zeppelins were able to escape. Some houses and buildings including the church were damaged and seven men two women and a child were killed. Fifteen men eighteen women and three children were injured. All were civilians.

British Loan of 100 Millions.
To be Floated in America.

LONDON, August 18.
Some experts forecast the floating of a British loan of hundred millions sterling in America free of income-tax to redress the fall in exchange.

DEEDS OF NAVAL HEROES.

The Bravery which Won the V. C.
Commander Unwin's Persistent Heroism.

LONDON, August 16.
Vice-Admiral De Robeck's despatch gives particulars of deeds which won Victoria Crosses. He says that Commander Unwin left the ship under a murderous fire and worked till he was suffering from cold and immersion. He was then obliged to return to the ship, where he was wrapped in blankets. Then having recovered somewhat he returned to the work against the doctor's orders and completed it. Later he was again attended by the doctor for three abrasions caused by bullets. After this he went into a lifeboat and saved the wounded in shallow water. He continued his heroic labours till he was utterly exhausted.

Midshipmen Drewry and Malleson.

Midshipman Drewry, although wounded in the head, continued his work and twice subsequently attempted to swim from one lighter to another with a line. When Drewry failed from exhaustion, Midshipman Malleson succeeded in taking the line from lighter to lighter. The line subsequently broke and Malleson made two further unsuccessful attempts.

Seamen Williams and Samson.

Seaman Williams held a line in the water for over an hour under heavy fire till he was killed. Seaman Samson worked on a lighter throughout the whole day attending to the wounded and getting out the lines till he was dangerously wounded by a Maxim. Admiral De Robeck specially commends the work of his staff.

D. S. O. Awards.

The feature of the Distinguished Service Orders is the bravery shown by the officers of the "Inflexible" when the battle cruiser struck a mine in the Dardanelles. Orders are awarded to Lieut.-Commander A. Cheson, Sub-Lieut. Giles, who went to the fore-magazine shell room when working parties had been driven out of it by the fumes of the mine and closed the valves and watertight doors, to Engineer Officers Lashmore, Lester, and Perry, who set a fine example when an engine room was in semi-darkness and great heat, and the ship was in possible danger of sinking and gallantly faced the fumes as did Surgeon Langford.

The Distinguished Service Order has also been given to Surgeon P. B. Kelly, who when wounded on the ship "River Clyde," attended to 750 wounded, although in great pain and unable to walk. Other very gallant deeds are recorded in connection with mine-sweeping and the saving of the men of the "Inflexible" when she was mined and acts performed under very heavy fire.

Cotton as Contraband.

Decision of the Allies
Japan's Attitude.

LONDON, August 17.
Washington.—The Government have been advised unofficially, but authoritatively, that the Allies intend to declare cotton contraband. It is stated that the decision has already been reached and that delay in its announcement is due to the necessity of the Allies making other arrangements.

Washington.—Britain, France, Russia, Italy and America have agreed to make cotton contraband. Japan's attitude has not been defined and she will possibly take no action as there is now no German colony in the Far East. It is understood that the declaration of contraband will be defended as authorised

by International law. Probably the Entente Powers expect the United States to protest but they intend to argue that the United States proclamations of 1865 make materials for the manufacture of ammunition contraband.

THE GUNS AT HOOGE.

A Colonel's Tribute.

How the Germans Surrendered.

ALLAHABAD, August 18.
The "Pioneer" special cables—London, 16th August.—One of the special correspondents at the British Headquarters dealing with the success at Hooze quotes a Colonel as saying that it is the first time in his experience that our artillery has done all that we could hope and a bit more. If our guns can continue to support us in this way we shall have the enemy at our mercy.

Another states that the advancing Infantry found the barbed wire absolutely blown up to pieces and the parapet breached in many places. A captured officer states that the relief units in the trenches were progressing when the attack began and the execution done to the enemy's ranks was thereby increased. Our Infantry attacks were fixed for a certain minute between 3 and 4 o'clock in the morning. Everything went like clock work, the artillery lengthening and infantry advancing absolutely together. The infantry found the enemy's first line indisposed to fight, mostly crowded in dug-outs reached by narrow descending passages. Into these bombs were thrown. One was afterwards found to contain four living Germans buried. The artillery having closed the entrance the bulk of the prisoners were taken in the crater of the mine which we exploded in July, which the Germans used as a temporary shelter. The Reserve officer here shouted "if you promise not to shoot us we surrender." The promise was given and 100 surrendered. Later our men chased many Germans from the trenches into the crater out on further side, bayoneting many. Some estimates put the enemy's loss at three battalions. The spirits of our men are wonderful. They obviously enjoyed the fight. Great slaughter was afterwards done by our artillery against the concentrations for counter-attacks. The officers taken prisoners were of quite a new type, more like clerks and schoolmasters than the burly Prussians taken earlier in the war.

Carriage Accident.

King's Equerry Injured.

LONDON, August 17.
Major Clive Wigram, King's Equerry, was thrown from his dog cart at Windsor to-day and sustained slight concussion.

FRANCE.

The Pope and France.

PARIS, August 17.
His Holiness the Pope, replying to a message from the Archbishop of Rheims, says:—"Noble and generous France is the eldest daughter of the Church, and should never doubt our love for her."

A Paris Bulletin.

LONDON, August 18.
The Paris communique says:—Artillery actions have occurred in various sectors. Our bombardment at Ling destroyed two heavy batteries and blew up several ammunition depots. The Germans made two violent counter-attacks at Crest Sondernach against a position we had captured. They were completely repulsed.

RUSSIA.

German Correspondents' Reports.

Violent Russian Resistance.

AMSTERDAM, August 17.
German war correspondents describe Russian resistance as increasing in violence, the nearer the Austro-German front approaches the Russian area of defence, the base line of which lies along the railway from Brest-Litovsk to Bialystok. They emphasise that battles of increasing intensity, with perhaps a retardation of the Austro-German advance, must be expected during the next few days.

Russian Irreproachable Retreat.

The war correspondent of the "Berliner Tageblatt" with General Woyrsch says:—"The Russian retreat may be characterised as irreproachable. All railways, viaducts, tunnels and bridges have been blown up, strictly according to order, but the buildings in towns have been spared. Little has been improperly destroyed, and Kielce was quite untouched."

TELEGRAMS.

The Situation in Poland.

DEPLORABLE CONDITION.

Cholera Lurking Everywhere.

LONDON, August 16.
COPENHAGEN.—A Danish war correspondent with the Austrians in Poland telegraphs that wherever they go the horizon is red with flaming villages. The Austrians make strenuous efforts to save the remnants of crops, but they are so over-ripe that grains fall at the slightest touch. Every scrap of metal has been carefully collected.

The correspondent spent a night in an old Castle from which everything down to door fittings had been looted. There is also a wood famine owing to Russians burning it in places. The Germans and Austrians are in the greatest difficulties and are leading curious devices. He saw a bridge across a river constructed of wooden bedsteads.

The correspondent adds that cholera lurks everywhere. Farmers are displaying bundles of straw as a warning of the existence of disease.

Russian Precautions.

LONDON, August 17.
PETROGRAD.—The Russians are taking no risks of booty falling into the hands of the enemy. The Military continue removing from Riga everything of any value and are taking the same precautionary measures of Bialystok.

The Germans when they took Lomza found the town stripped. It only fell after three days bombardment which was especially furious at night.

The inhabitants throughout took refuge in cellars and basements, nevertheless many civilians were killed.

German Claim Disproved.

What the Russians are doing in Poland.

ALLAHABAD, August 18.
A "Pioneer" special cable states:—The Russian retirement has been greatly held by successful operation north of Warsaw where the enemy has been unable to progress. The enemy had to bring up more troops and finds himself unable to shake him from contact anywhere or to obtain rest. These operations disprove the absurd German claim that the Russians are driven off the field for the present. In reality the Germans are faced with a severe winter campaign in a bad country, the very thing they have fought in massed strength to avoid. It is noteworthy that the Russians are now employing in the north fresh masses of artillery.

Fighting Near Kovno.

Germans Occupy a Fort.

LONDON, August 18.
PETROGRAD.—A Communique says fighting at Kovno has been very desperate. The enemy after very careful preparation with heavy guns including sixteen inch guns attacked in full strength on Sunday and Monday with the object of storming the fortifications on the left bank of the Niemen. They succeeded on Monday evening in capturing a fort which was greatly damaged by bombardment and in entering the spaces between some other forts in the western sector. Fighting continues. The repulse a series of fierce German attacks on Sunday on the left bank of the upper Narew in the directions of Bialystok and Bie's. The enemy in the region of the Novo Georgievsk fortress after bombardment with their heaviest guns delivered a series of attacks on Sunday and the following night against the fortifications between the Narew and the left bank of the Wakra river.

TURKEY.

The Recent Landing on Gallipoli.

LONDON, August 17.
An account received in Athens of the new landing at Suvla Bay says that it was effected on the foreshore, in front of a salt lake. There was only a small Turkish observation post, the Turks having been led by recent activities and reports to concentrate their forces on the Asiatic side of the Dardanelles, and at Smyrna, where they expected attacks. The whole landing force, with ammunition, baggage and Artillery, reached the shore practically without opposition, and had few casualties. It immediately advanced, and quickly seized the positions previously planned for capture. After entrenching, the right wing advanced, and effected a junction with the left wing of the Saribair forces.

Turkish Communications Threatened.

The new positions threaten the Turks' communications. The enemy eventually brought up forces and attacked, but were easily repulsed, with serious loss.

Revolt Against German Arrogance.

Turks Punished.

LONDON, August 16.
It is reported from Athens that forty-five Turkish officers from Gallipoli have been sent in chains to Constantinople following on the revolt against the arrogance of German Officers. Signs of a revolution in Constantinople arising from the resentment of the Turks against the Germans are already apparent, especially as the new German Ambassador proposed to bring in German Civil officials.

The Sultan's Health.

Much Anxiety Caused.

LONDON, August 17.
A telegram to the "Temps" from Dedeazatch says that the health of the Sultan is causing anxiety. His convalescence after the recent operation is slow and difficult and his weakness is increasing.

Sinking of the "Barbarossa."

More Victims.

LONDON, August 18.
Men drowned in sinking of the "Barbarossa" include all the gunners of the "Breslau."

TELEGRAMS.

'Barbarossa' Carrying Ammunition.

LONDON, August 18.
SOFIA.—It has been ascertained that the battleship 'Barbarossa' carried ammunition and stores. The Transport 'Khieds' which was also torpedoed and then beached was carrying stores.

ITALY.

Brilliant Italian Success.
Entrenchments Captured.

LONDON, August 18.
ROME.—A communique says in the Upper Ortler range between the Upper valleys of the Adige and Adda an Italian detachment on Monday night marching in sections roped together crossed the Camoni Pass 10,118 feet, surprised the enemy and advanced to Madatschspitz 11,260 feet, where it dislodged an enemy detachment and occupied the crest.

A dashing Italian offensive in the Tolmino Zone against the Santa Vama and Santa Lucia of Hills covering positions on the right bank of Isontzo, captured with the bayonet a line of solid entrenchments, taking 564 prisoners, four maxims and much munitions.

BELGIUM.

Harsh Treatment by Germans.

LONDON, August 17.
Another telegram from Amsterdam says that the Germans continue to treat the Belgians behind the firing line with extreme harshness and that they also display a most arrogant attitude to the inhabitants of Brussels. The Belgian Senator Capelle was struck in the face because he failed to salute a German officer who was billeted in his house.

The Germans seized large quantities of furniture, pianos &c., and have confiscated over eight hundred thousand francs worth of goods at Menin. The Belgians belonging to good families have been compelled to sweep the streets and work in trenches. Those refusing have incurred fines of five hundred marks and been imprisoned.

AMERICA.

An American Mob.

Takes Law into its own Hands.

NEWYORK, August 19.
Twenty-five armed men rushed the penitentiary at Milledgeville, Georgia, and seized a man named Leo Frank and hanged him on a tree at Marietta near the house of the work girl for the murder of whom two years ago Frank had been finally sentenced to death after numerous appeals. The commutation of sentence to one of imprisonment for life by the Governor of Georgia caused much indignation among the people.

GREECE.

Greek Chamber.

LONDON, August 17.
ATHENS.—The Venezelist, President of the Greek Chamber, was elected by 192 votes to 93, against the Government candidate.

Opening of Greek Parliament.
Enthusiastic Scenes.

LONDON, August 17.
ATHENS.—Indescribably enthusiastic scenes occurred at the opening of the Greek Parliament. Immense crowds greeted the legislators and the Chamber was crammed. No royalty were present however.

After the religious ceremony, a Venezelist President was elected and a feverish demonstration of joy took place in the streets when the result was known.

Then M. Gounaris mounted the Tribune and in a brief speech announced the Government's resignation and asked for the suspension of the sitting until the political crisis was solved. M. Gounaris then went to the Palace where the King accepted his resignation.

M. Venezelos has been invited to consult the King to-day.

UNITED STATES.

Press Comments.

LONDON, August 17.
The "New York World" publishes a second instalment of documents proving German intrigues. These include a letter from a German Agent in Chicago to a German Financial Director, Doctor Albert, suggesting the acquisition of the Wright Aeroplane Works at Dayton. The "World" in an editorial says that the Government in Washington can no longer afford to close its eyes to the German official conspiracy against the peace and welfare of the United States.

The "Evening Post" says the 'World' has proved that large sums of German gold have been spent in the United States.

The "Evening Telegram" remarks that it is an easy matter to have Count Bernstorff recalled and other undesirables deported, but the disgusting fact remains that a number of American citizens have sold themselves for German gold.

The "Evening Sun" rejoices that the fight has now been transferred into the open.

Fall in N. Y. Sterling Exchange.

Grave Apprehension.

LONDON, August 16.
The heavy fall of Sterling Exchange in New York is causing grave apprehension both in New York and London. It is recognised that it is useless to ship gold, as

TELEGRAMS.

much as America is already oversupplied. Various financial authorities recommend that each belligerent should issue loans of character, suitable to American investors requiring good interest, with substantial security, for instance, a British $\frac{1}{2}$ per cent. loan exempt from income tax.

Gold For America.

LONDON, August 17.
OTTAWA.—Five millions dollars of gold have been shipped from the Vaults of the Finance Department to New York, being the balance of a hundred million dollars placed here on British account soon after the outbreak of war. This shipment is expected to relieve the exchange situation somewhat.

INDIAN TELEGRAMS.

(NEWS BUREAU.)

SIMLA.

War Cable to the Viceroy.

SIMLA, August 18.
The following telegram has been received by the Viceroy from the Secretary of State:—
London 17th August:—The Austro-Germans are converging on Brest-Litovsk.

The Russian communique says that no change in the direction of Jacobstadt or Dvinskhar has taken place.

The bombardment of Kovno is continuous and stubborn the Germans attacking its western fortifications between the Narew and the Bug.

There have been obstinate combats and the Germans reached the neighbourhood of Bransk midway in direct line between Lomza and Brest-Litovsk. The Germans also forced the passage of the Bug to the east. The artillery is very active and progress was made in the Alpine valleys.

From the Carso Plateau nothing new is reported. The Servians report having silenced the enemy's batteries on the opposite side of the Danube from Belgrade.

A German submarine fired several shots at Parton, Harrington, and Whiteshaven on the Cumberland Coast. Fires were caused at the two latter but were soon extinguished. There were no casualties.

Simla Extension Scheme.

SIMLA, August 18.
The Simla extension scheme is still the subject of correspondence between the Government of the Punjab and the Imperial Government. It is understood that the Municipal Committee will be invited to express their opinion on the final scheme.

A Maharajah's Departure.

SIMLA, August 18.
H. H. the Maharaj Narayan Singh, and his Private Secretary, left the Viceregal Lodge to-day.

The Imperial Legislative Council.

SIMLA, August 17.
The autumn session of the Imperial Legislative Council will be very largely attended by the non-official members Maharaj Kumar of Tikari and Malik Umar Hayat Khan Tiwana being on active service will be unable to be present. Among other absentees will be Haji Jai Chand and Mr. Maung Mye. Among those attending are Mr. Banerjee, Maharaja of Nashipur, Pandit Madan Mohan Malaviya, Khan Bahadur Shafi, Mr. Dadabhai, Rai Bahadur Barua, the Maharaja of Cossimbazar, Mr. Rama Rayanagar, Raja Kusalpal Singh, Sir G. H. Chitnavis, Mr. Hude, Mir Asad Ali, Mr. Ghaznavi, Raja of Morshidabad, Mr. Stewart, Mr. Birket, Raja Abu Jaffar, Rai Bahadur Sita Nath Roy, Mr. Abbott, Sir Fazulbhoy Currimbhoy, Mr. Setalvad, Mr. Achariar and Dr. Sundar Lal.

Replies are being awaited from Mr. M. S. Das, Sir Ebrahim Rahimtollah, Pandit Bishan Narayan Dhar and Nawab Sayad Mohammad. There are nearly about thirty questions in all for the session.

CALCUTTA.

Mr. Justice Coxe's Expected Resignation.

CALCUTTA, August 18.
It is understood that Mr. Justice Coxe of the Calcutta High Court resigns his seat on the bench after the long vacation and resigns the Indian Civil Service.

Governments 4% Loan.

CALCUTTA, August 18.
The following is the result of allotment of 4 per cent terminable loan advertised on 28th July 1915. The Aggregate amount of valid applications is Rs. 6,63,81,900. Total amount of accepted applications is Rs. 4,50,00,000. The proportion accepted in respect of the applications exceeding Rs. 2,000 is 67.63 per cent. Applications for Rs. 2,000 and under have been accepted in full.

Dr. J. C. Bose.

His Deputation Extended.

SIMLA, August 18.
Dr. J. C. Bose who recently returned from a scientific tour in Europe and America has been given an extension of his deputation for three months. The question of his carrying on scientific research in future is now before the Government of India.

TELEGRAMS.

UNITED PROVINCES.

Badmashis Stab a Constable.

Both Accused Arrested.

LUCKNOW, August 18.
Last evening about five o'clock two Mahomedans went to purchase betel at a shop. There were a number of other purchasers. So they had to wait their turn. They lost temper, abused and threatened the shopkeeper. The policeman on duty intervened and tried to pacify the accused when one of them stabbed him in two places on his right forearm and caused a deep cut on his back near the spine. The constable pluckily caught one of the accused but the other fled throwing away the knife but has also been arrested. One accused is a Pathan resident of Bareilly whose brother is reported to be a notorious bad character and under police surveillance.

PUNJAB.

The Excavation of Pataliputra.

A Paper by Superintendent, Archaeological Survey.

SIMLA, August 18.
The next meeting of the Punjab Historical Society will be held on the 6th September. Mr. W. B. Spooner, Superintendent of the Archaeological Survey, Eastern circle, will read a paper on "The Excavation of Pataliputra". The paper is looked forward to with considerable interest in view of the opinion he has recently expressed on the Zoroastrian period in Indian history proving the influence of Zoroastrianism on Buddhism and claiming that Buddha was a Persian. He has also emphasised the Persian style as the dominant feature of the buildings excavated at Pataliputra.

Punjab Government's Departure from Simla.

SIMLA, August 18.
The Secretary Offices of the Punjab Government will as usual go down to Lahore by the middle of October. The move will begin by the 13th and the offices will be in full working order after the Dusserah holidays. The camp offices of the Army Headquarters will re-open at Delhi at the beginning of November.

Basti Chautra Case.

Dacoits Convicted.

LAHORE, August 18.
Mr. Keough, Special Magistrate, Jhang passed orders in another of the notorious dacoity cases of that District. This is known as the Basti Chautra case. Four persons were sent for trial under Section 402 I. P. C., for being members of a gang of five or more persons assembled for the purpose of committing a dacoity. Two of the four are absconding and two namely Ala Ditta and Khan have been tried and convicted and sentenced to three years rigorous imprisonment each. The story of the prosecution was that on the night between the 1st and 2nd March a gang looted the village of Berwala early and came to Basti Chautra after that. The distance between the two villages is about 200 Karams. The leading Hindu and Mahomedan residents of Basti Chautra however were on guard that night and a deputation of them met the dacoits outside the village to parley with them. Four of the dacoits, i.e., the two now convicted and the two who are absconding came forward as spokesmen on behalf of the dacoits and it was agreed that the Hindus in the village should pay them Rs. 100 next morning for immunity from being looted. Upon this the dacoits went away. This promise was not however fulfilled and the dacoits came the next day and looted the village at night. Only the four spokesmen had been recognised and they were named to the Police. The investigation did not begin till the 18th March. The delay was inevitable as dacoities followed in swift succession and Police Officers had to be imported from other Districts to cope with the increased work. The members of the deputation were produced as witnesses in the case and included two Mahomedans. The accused were previously known to them and talked to them and the night was a moonlight one. It has been held therefore that the accused could be easily recognised. Under the circumstances the story of the prosecution is found by the Court to be true and the evidence produced on behalf of the defence was then discussed in the judgment and reasons given for rejecting it and holding the story of the prosecution to be fully established.

A Breach of Contract Case.

LAHORE, August 18.
In the City Magistrate's Court to-day a case was heard in which Rai Bahadur Harjimal, a well-known banker and financier is prosecuted for breach of contract in refusing to finance the Lahore Spinning and Weaving Mill's Co. The witness examined was Rai Bahadur Hari Chand who said he was related to Harjimal. It transpired that the witness resigned the Managing Directorship of the Company at the end of 1913. Lala Hakissen Lal of the People's Bank and other companies was formerly the Managing Director, the Company being one of the group with which he was intimately connected. The witness wrote to Harjimal at Har Kissen Lal's suggestion and Harjimal was eventually appointed the Managing Director and Manager. The witness Harichand then detailed the terms of Harjimal's appointments which were, he should have a minimum salary of Rs. 1,000 a month, although Hari Chand did not admit that one of the conditions of the appointment was that Harjimal should finance the Company. He admitted that Har Kissen Lal told him that Harjimal would be able to obtain money for the Company through the banks. The witness further said that two months after Harjimal's appointment a resolution was passed regarding the arrangements for finding more working capital because Harjimal refused to do so, and a dispute with the Directors. Rai Bahadur Hari Chand further stated that he presided at a meeting on 1st April. He concluded by admitting that Harjimal's appointment was subject to his purchasing certain number of shares.

TELEGRAMS.

A Pleader Defrauded.

LAHORE, August 18. The Magistrate recorded the statement of Khalifa Hakumat Rai, a local pleader who charges two Hindus of Jammu with inducing him to part with his motor car by fraudulent means. The two men said they were of a priestly family and Khalifa Hakumat Rai believing their story accepted Rs. 500 cash and their bond for Rs. 1,200 for the balance. The car has been brought from Jammu and extradition warrant issued for the arrest of the two accused.

Sant Kour's Murder.

Probable Clues.

LAHORE, August 18. The names of the persons arrested in connection with the murder of Sant Kour, the woman who came to Lahore from Montgomery District and had an adventurous career in the bazaars of Lahore and was found hanging in a grove near the river Ravi on 2nd August are now disclosed. The first is Gurandutta the servant who was in attendance on Sant Kour and he admits having been seen at the railway station on the afternoon of the day on which she was murdered. The others are Ratan Chand, Hira and Rikki Kam. It is curious that these men are all shopkeepers in Machhihatta bazaar in the city and all officials of a Rate-payers' Association which has its habitation in this bazaar and concerns itself with social as well as municipal affairs. In this connection it may be remarked that a telegram purporting to have been sent to certain newspapers by a Lahore correspondent of the 16th August and in which the General Secretary of the Punjab Hindu Sabha denies that his Sabha concerned itself with the remarriage of Sant Kour is not supported by the information conveyed to the "Bulletin's" representative by another official of the Punjab Hindus Sabha, which is to the effect that the Sabha did entertain the question but in consideration of the fact that there were a number of orthodox Hindus in the Sabha the business was delegated to the rate-payers' association, just mentioned.

Sentence For Forging Railway Pass.

Appeal Dismissed.

LAHORE, August 18. An employee of the Railway Press, Lahore, appealed to the Chief Court for the revision of his conviction and sentence for using a forged railway pass. He was first sentenced to three years, imprisonment which was reduced to 8 months by the Sessions Judge of the Chief Court who declined to intervene.

A Daring Dacoit Arrested.

LAHORE, August 18. Gujar Singh who is a notorious dacoit and who escaped from the Police custody recently whilst he was detained in connection with serious crimes has now been arrested in a village in the Lyallpur district. The man made such a determined attempt to escape arrest that it was only when he was fired at that his capture was effected.

BURMA.

A Murder Case.

Withdrawn.

RANGOON, August 18. By Crown entering "Nolle prosequi" in all charges an abrupt ending was put to-day in the High Court Sessions to a murder trial which since May has been exciting considerable attention. In the Magistrate's Court enquiry into the case occupied some fifty hearings and now in the Sessions eight days had been spent in weighing evidence of prosecution against the accused Sayee Coolam Arif who is a member of a well-known family and was charged along with a Mohammedan taxi-driver and another Mohammedan on two counts: (1) the murder of a Burman record-keeper of the Chief Court on May 22nd and (2) causing evidence of the crime to disappear by throwing his body into the Royal lakes. The grounds of withdrawal of the charges were stated by Counsel to be (1) exhibits in the case had been tampered with since Magisterial enquiry; (2) evidence of the witnesses before the Police, before the Magistrate and in the sessions all are different and of contradictory nature; and (3) the remaining witnesses to be examined would not secure conviction.

BOMBAY.

Bombay Share market.

BOMBAY, August 18. To-day's shares showed some improvement. In mill shares for September delivery Davids improved to 537 8, Standards 297 8, Nagar, 1790, Swadeshi 1390, Tata Iron remain unchanged at 106. Ord 309, Def. Government Paper quoted at 83 120. Port Trust "Bonds" at 98 10.

An Unlucky Voyage.

BOMBAY, August 18. The Steamship "Clicia" which arrived here from Aden last evening had unlucky voyage. On the 10th while she was at sea the able seaman James Lee fell into the hold and died on the spot. On the 16th foreman Morrison committed suicide by jumping overboard.

Criminal Assault on a Girl.

BOMBAY, August 18. Shankar Basinghar, a Brahmin was committed to the Sessions on a charge of committing criminal assault on a girl of only seven years and was sentenced to one and a half year's rigorous imprisonment by the Sessions Judge of Surat.

TELEGRAMS.

A Bombay Government's Decision.

BOMBAY, August 18. The Bombay Government have decided not to charge the Municipalities of Surat and Ahmedabad pension, leave and other contributory charges of the Chief Officers appointed by these Municipalities.

EAST BENGAL.

The Dacca University Scheme.

SIMLA, August 18. The Government of India have made considerable progress with the Dacca University Scheme. Their final despatches on the constitution as well as the building project are ready.

The question of staff in under active consideration. It is expected that both the Hon'ble Mr. P. C. Lyon, member of the Governor's Executive Council, Bengal, and Mr. Hornell Director of Public Instruction Bengal, will arrive here next week to confer with the Government of India on the University question. The draft bill is also ready.

SIND.

"Braunfels" Case.

KARACHI, August 18. The chartered Bank here financed documents for 220 bales of cotton shipped from Karachi per "Braunfels" in July 1914 on account of Wolf & Sons, Bombay and drew for collection on a Munich Bank. On the outbreak of the war "Braunfels" was seized with cargo and the German Bank repudiated the Bill of exchange drawn on them. Wolf & Sons also disowned liability. The Bank then applied to the Prize Court for a declaration of the Bank's ownership but being unsuccessful they have now asked leave to appeal to the Privy Council.

Local Self-Govt. in India.

Supersession of Hyderabad Municipality.

KARACHI, August 18. Connected with the threatened supersession of the Hyderabad (Sind) Municipality, the Bombay Governor's Secretary has telegraphed to the President:— His Excellency, as at present advised is not prepared to receive the proposed deputation; but if, in the course of the consideration of the case, it should appear desirable that he should receive a deputation, the Municipality will be apprised of the fact and will be given the desired permission.

The Trade of Karachi.

KARACHI, August 18. Exports from Karachi in the month of July 1915 show deficit of some 83 lakhs as compared with July of 1914 when exports totalled approximately 375 lakhs, the decrease being mainly in wheat, seeds, cotton, hides and skins and due only to war restrictions. The imports show deficit of some 7 lakhs for the same month comparatively, last year's July imports totalling some 107 lakhs.

MYSORE.

Enrolment of Pleaders in Mysore.

MYSORE, August 19. The Mysore Government declined to accept the recommendation of the Judicial Conference of 1914 in the matter of enrolment of pleaders.

The South Indian Planters in Conference.

BANGALORE, August 17. The second day's sitting of the U.P.S.I. commenced at 10 a.m. yesterday. Mr. J. A. Richardsen presided. Among the notable resolutions was one to the effect that the Planters' Associations be affiliated with the European Defence Association. It was moved by the Hon. Mr. Barber and being duly seconded the proposition was carried amidst loud applause. The resolution regretting the abandonment of the proposed Arsikere-Mangalore Railway was withdrawn on the President's assurance that the Mysore Durbar will consider the matter. The Resident also informed them that the suitability of Bhatkal was being investigated by the Bombay Government as Mangalore could not serve as a port all the year round. Resolutions urging the Madras Government to proceed with the proposed Shoranur-Wynad Railway scheme, the Veigai Valley Railway and the construction of the Cochin Harbour were also carried.

SOUTH INDIA.

A Provident Fund Company.

Ordered to be Wound Up.

CALICUT, August 18. On behalf of Easwaravilasam Provident Fund, Ltd., Calicut, an appeal was filed before the District Judge praying for the reversal of the order of the Registrar of Companies in March last cancelling the registration of the Fund and ordering to wind it up. The Fund has been in existence since 1910 and has 1,200 members on its rolls. After inspection in August last the Registrar found irregularities in the management of business and cancelled the registration under Section 18 of the Provident Societies Act 1912. Mr. A. V. Govinda Menon for the appellant urged that the Registrar's proceedings were void for want of notice required under Section 18, that irregularities pointed out by the Registrar had ceased to exist and that the general body of the policy holders wished the continuance of the fund. The Government pleader argued per contrary. Mr. Jackson, Judge, held that the provision of the section had been substantially complied with, that even if they had not been the appellant was not prejudiced thereby and agreeing with the Registrar dismissed the appeal yesterday. The Government have cancelled the certificate of the Auditor of this Fund.

TELEGRAMS.

Official President to Palaghat Taluk Board.

CALICUT, August 18. Government have accepted the recommendation of the president of the District Board to appoint Madhava Rajah of Kollengode as non-Official President, Palghat Taluk Board with effect from the 24th instant. He has been Vice-President for four years and was recently invested with the powers of the President.

Counterfeiting Rupees.

COCHIN, August 18. On Monday last, the Railway Police arrested a Mahomedan at the Ernakulam Railway Station with four counterfeit rupees in his possession. He stated that the coins were given to him by one Mammoosan and Kulangra Mahomed whose houses and that of another Mahomedan were searched by the Railway Police with the help of the Native Cochin Police and two rupees (one unfinished) a mould and other implements were found hidden in some cadjan kept outside Mammoosan's house. The matter is under Police investigation and the arrested Mahomedan has been remanded to the Local Sub-Jail.

U. P. A. S. I.

BANGALORE, August 18. To-day's meeting of the U. P. A. S. I. dealt with purely planting matters, as pests, rubber cultivation, coffee and questions affecting labour department.

Weather Report.

SIMLA, August 18. The All-India weather report shows that the Arabian Sea current appears to be reviving and light local falls have occurred in the Peninsula, the Central Provinces and the plains of the Punjab. The disturbance has disappeared from the head of the Bay. Rainfall has been local in Bengal, east of the United Provinces, Hyderabad and north Madras coast and a few falls occurred in west United Provinces and Bombay Decan. The principal amounts are Naraingarh, Amraoti, 2 inches each; Gorakhpur, Nizamabad 1 each; Dehra Dun 3. An increase of rainfall in the Peninsula and the central parts of the country is forecasted.

LATEST TELEGRAMS.

[REUTER.]

SITUATION IN GALLIPOLI.

LONDON, August 18. General Sir Ian Hamilton reports:—The situation in the Southern Zone on the fourteenth and fifteenth was unchanged. The Turks opened their usual artillery fire with little effect. The Turks on the night of the fourteenth and the fifteenth heavily attacked the right flank of Anzacs. All attacks were repulsed. Our troops at the new landing place at Suvla on the left front made a short advance in the afternoon of the 15th with a view to straightening their line. They moved forward under considerable gun and rifle fire and gained five hundred yards capturing a Turkish trench and taking some prisoners.

M. Venezelos Asked to Form Cabinet.

ATHENS, August 19. The King has asked M. Venezelos to form the Cabinet M. Venezelos has asked for a delay of four days before definitely replying.

The Recent Disclosures.
Great Sensation.

NEW YORK, August 19. The recent exposure by the New York World of the German Government's intrigues in the United States has caused a sensation and leading newspapers devote pages to the revelations and comment at length on them. The "New York Sun" says that Count Bernstorff should receive his passports immediately. The "New York World" publishes further documents showing the negotiations between the Germans and the Government agents to finance the Bridgeport Connecticut Projectile Company which it is stated received money from New York quarterly and the Trust Company acting with the authority of the Deutsche Bank, Providence, (Rhode Island). The journal says that two persons, employed in the State Department and four in the Treasury Department are suspected of giving information to the German agents.

The Lloyd George Shells.

LONDON, August 18. A letter from an officer in France referring to the new Mr. Lloyd George shells says that they are magnificent. When men got to captured trenches they gave three cheers for Mr. Lloyd George.

Mr. Lloyd George Suffering from Fever.

LONDON, August 18. Mr. Lloyd George is in bed with feverish chill and has cancelled his northern tour.

Germans Evacuating Muenster.

LONDON, August 18. Germans are evacuating the Muenster valley. Typhus it is said has appeared among troops at Guebwieler and also among the civilians at Colmar.

జాబులు.

విలేఖరులకు నూచన.

శ్రీనివాసరావుకు, వంగల సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రి గారు, ఇల్లూరు కైవాసుబ్రహ్మణ్య శర్మ గారు, టంపటూరు నాయన శాస్త్రి గారు:— ప్రకటించేందులకు నిలిచియున్నాము. ఆచట నూతనరాజుల రాజు గారు:— విను: మిదివరకే విఫలముగా ప్రకటించితిమి.

I

౧౩-న నియోగినుహాననంభ.

అయ్యో, రాక్షసనామ సరి శాస్త్రక ముక్తపక్షమును (అంగ 1916 సం॥ నవంబరు నెల) చదివినవారు ౧౩-న నియోగి మహానామ సరి గోదావరిజిల్లా అతలాపురములో జరుగవలయు. రాజమండ్రి సభయందు తాదీమల్లుల సభ వార్యోమనర్సిర వారలు తన గ్రామమునందు గల ఇతర వైరుధ్యములవలన సభను జయద్రథముగ జరగజాలదు ప్రాయుటచేతను, ఇతర ప్రముఖులు ప్రత్యుత్తరము నిశ్చయముగ ఇయ్యకపోవుటచేతను అమలాపుర ప్రవాసము కోరుటచేతను అమలాపురమునందే సభను జరుపుటకు నిశ్చయించితిమి.

శ్రీ. జె. కోటిశర్మశర్మశాస్త్రి. భావార్థదర్శి.

II

కృష్ణాజిల్లాసంఘము.

అయ్యో, ఈ నెల 21 తేదీ సాయంత్రము 4 గంటలకు బందరు పురమండలమున కృష్ణాజిల్లాసంఘము పక్షము నొక సభ జరుగవలయు. అప్పుడు 1. నిరీడరభాస్కరు ముజూరు, 2. రెవర కలెక్టరేన్స్ ఇబ్బందులు, 3. కృష్ణారావు, 4. గ్రామ కంఠముల అభివృద్ధి, 5. కైకలూరు గ్రామములలోని ముంపు భూముల ఆగట్టు దరఖాస్తులు.

ఇంక నాభ్యుదయ జరూరు మంశము అన్నయెడల వాటిని గురించియు విచారించవలయు. మైసూరుములో అన సర ముగ నెడల కలెక్టరుగారికి మనవి చేయుటకు నొక డిప్యూటీ షిప్ ఏర్పరచవలయు. కావున ఎల్లరు విచ్చేయ ప్రార్థించు.

వేమూరి వేంకటసుబ్బారావు, బి. ఏ. కార్యదర్శి.

III

ఒకసవరణ.

అయ్యో, ఈ నెల 18 వ తేదీనకు తమప్రతిభా భీమునిపట్టణపు వార్తలయందు మా డాక్టరుగారికి ము. చెప్పవలగల్గినాకాక బంగారుతెరకు నీ నామోవునున్నాననియును అది బహుళహాస్యమున వారసుకొనుచున్న నెల్లడియెడలయును ఈ నెల 10వ తేదీన ప్రాంతమయి. అది యెట్లుగాక ఆబంగారుతెరకు పట్టుకుగా ఈ నెల 11 వ తేదీ సాయంత్రము చేర్చుకు గారగు ము. సంజీవరావు నాయకుగారిచే సరస్వతీ సమాజముని కమందు ఆయనకొనబడెను. డాక్టరుగారి విషయమైగల. వారి వారి అభిప్రాయభేదములు విడదాడి పురజనులందరు విచ్చేసిరి. భీమునిపట్టణము స్వవిలేఖరుడు.

IV

శ్రీయుత కే.గణపతి అయ్యగారు.

అయ్యో, ఈ డిశంబరు నెలలో విశ్వవిద్యాలయ సభ్యులలో భాగీనాథుడు రెండు స్థానములలో శ్రీయుత కే. గణపతి అయ్యగారి నొకటి. ఆయన తిరిగి సభ్యత్వముకొరకు ప్రయత్నించుచున్నారని విని ఎంతయు సంతోషించితిని ఎన్ను. ఈయనగారు 24 నవంబరుల కాలమునందే బంధువులలోని కల్లికోట కళాశాలా ప్రధానోపాధ్యాయముగ నున్నాడు. ప్రత్యక్షానుభవముతో, దేశభక్తివృద్ధికొరకు పాటుపడు విద్యాభిమానులలో నిరదోకడు. ఇప్పుడు విశ్వవిద్యాలయ సభ్యులలో నున్న ప్రధానోపాధ్యాయులలో నెన్నుకొనబడినవా శీతదోష్కడేయని వినుచున్నాను. తక్కిన ప్రధానోపాధ్యాయు లందరును గర్వ మొట్టువారిచే పేర్కొనబడినారు. వీరు తాము సభ్యులుగా నున్న కాలములో ఎంతో యుపయోగకరములగు కార్యముల చేసినను సంగతి, విశ్వవిద్యాలయ సభాచర్యల మొదటినుండి గమనించుచున్న ప్రతివారికిని తెలియకపోదు. ఇట్టి సమర్థులకు వారి నెన్నుకొందురు గాక యని రిజిస్టర్డ్ గ్రాడ్యుయేట్ల నందఱు ప్రార్థించుచున్నాను. బంధువులకు. న్యాయవతి నారాయణమ్మ.

V

ఏలూరు వరవాసు దేవాలయము.

అయ్యో, ఈ దేవాలయాభివృద్ధికోట క నీకనిధముల పాటుపడుచుండిన కే.గణపతి శిరయ్యగారికాకస్మికముగ మృత్యువాత బడియుండిరి. వారిస్థానీ భవితము నుత్తమోకరి నిర్ణయించి, ద్రవ్యమార్పించి విగ్రహ ప్రతిష్ఠాపరము జరిపించు ఉద్దేశ్యమున ఈ నెల 15 వ తేదీ ఆనవారము సాయంత్రము ఆ దేవాలయా వరణములో నొక సభ జరగవలగలె. ఆసభకు చాలయంది పురప్రముఖులు దయచేసియుండిరి. శిరయ్యగారిస్థానీ శ్రద్ధా భక్తులతో పనిచేసి కావ్యము, నెగ్గింతుని అసభ్యులలో నొకరును శ్రీయుత లక్ష్మణరాజు కొంబయ్యగారు ముందుకువచ్చి నిలువ బడిరి. కాని దేవాలయార్థ మార్పించిన సభయందు నొక దమ్ముడి యొ పుష్పగౌరవ దుకుప్తముచేయుము, యెన్నేలువారే కొంత సాహాయ్యముచేసిన స్వహృద్యము నెరవేర్చుకొనుచు నీసవి చేయుచున్నాము వదిలిరి. ఉపయోగ సభ్యులందఱు ర జేరి శ్రీశ్రీరాజా పార్థసారథి అగ్రాధిపతి బహదరువారి కొక రహజరు విజ్ఞాపనము పంపుకొనుటకు తీర్మానించిరి. శ్రీవారకళ్యణియందున కంగీకరింతురని తోచుచున్నది.

ఒక పురవాసి.

VI

ఏలూరు జూట్ మిల్.

అయ్యో, ఈవిల్లు విషయమై 8-4 మాసములక్రితము తమ ప్రతిక యందును, ఏలూరు 'హిందూ' పత్రికయందును గొంత చర్చ జరిగియుండెను. ఆ సందర్భమున మ.రాశీ మోక్షేంద్రరాజు గారిని కార్యదర్శిత్వమునకుండి తొలగించియెడల విశేషలాభము రాకలదనియు తేలియెడల సప్తమునకు మూలముగననియు సుంటూరులోని ప్రముఖులు కొందరు వాసియుండిరి. ఇరువు లో సమక్షమునైయున్నవారితో గలిసి యేలూరు మహమ్మదీయులు కొందరు తాళమువేసిరి. శ్రీగంగరాజుగారు కార్య దర్శిత్వమునకు వచ్చుటకు పూర్వము వుండినాటికిని, ప్రస్తుత నాటికిని భేద మెవరను చక్కగా పరిశీలించియు తోచదు. అప్పుటికెంత అభ్యుదయించి? అందులో మొంతతీరినది? అయిన అభివృద్ధియెంత? ఈవిషయము తమగారి యోచించకపోయి నందుకు చాలా బింతించుచున్నాను. 1914-15 సంవత్సరములలో నేటివరకు ఖర్చులు యావత్తుపోను రూపాయి 90 వేల రూపాయిలు. బాధము వచ్చియున్న తెక్కలవలన స్పష్టముగా తెలియుచున్నది కాక ధరలలో వారకొనుటకు యత్నించుచుండిన సమయములో శ్రమపడి భవితమున్ను శ్రీరాజుగారిని పెక్కుటిగా వుంచమాడవని, ప్రజ్ఞెద్దుచే నొకటి నట్లు తమకు తోచినట్లు న్యాయాశాస్త్రములు పరిశీలించక కొందరు వాసి రాజుగారి యున్నాచులు భంగముచేసిరి. బాధముపెరి పేర్ హోల్లర్లనుపంచనతేదీయుండిన వారిని విముఖులచేసిరి. ఇంతచేసియు తామీయున ఆకార్యమునకు పూనుకొని మామోక్షి పేదపేర్ హోల్లర్లకు వారి మాసిరంద మా? అది ముడటికేలేదు. చేసేవారి చేతులయ్యెను. తాముచే యరు. ఇప్పుడు కలిగినప్పుడు కెవరపూచిదాయు? శ్రీరాజు గారి కివ్వరలసిపోయ్యు ప్రాప్తముగ చెల్లించి యెవరియిన పాలించగల పురుషులు బయలుపేరగు గదా!

ఒక పేర్ హోల్లర్లడు.

VII

శ్రీసరస్వతీ నిలయ పుస్తక భాండాగారము. ఒకటి అయ్యో, నేను మా గ్రామమున వై. ప్రాచురిక పుస్తక భాండాగారపు ప్రథమ వార్షికోత్సవము జరగవలగలె. ఏతన్న మమును బ్రహ్మశ్రీ కాశీభట్ల బ్రహ్మయ్యశాస్త్రి గారగ్రామ నాధిపత్యము వహించిరి. మా గ్రామ వాసులున్నవారితర గ్రామ వాసులును నుమారు రెండువందలకు సభ నిలకరించిరి. కావ్యక్రమ ప్రకారము ప్రార్థన, అగ్రాధిపతిగారి ప్రారంభోపన్యాసము జరిగిన పిదప భాండాగారముయొక్క ప్రథమ వత్సర చర్యలు కావ్యదర్శకుల పల్లెంపు, మృత్యుంజయు శర్మగారు చదివిరి. భాండాగారములను గూర్చి ఉప్పులూరి కృష్ణమూర్తిగారును, వివరములను గురించి డి.ఉద్రవ్త వెంకన్నగారును వివరము గురించి కొట్ల మహాదేవుగారును పన్యాసములను జదివిరి. పిదప సభకు బహువారముల దీక్షితు నిమిత్తిలు సభాధిపతిగారు సభకు పావు గంటకు పావు

చేసిరి. తిరిగి సభ ప్రారంభించునకిది తరువాత ఈవిషయమును గురించి వార్తలుబడిన పద్యములు చదువ బడెను. పిమ్మట అగ్రాధిపతిగారు మిక్కిలి మనోహరముగ పండిత హృదయ వ్యాసము రంజకముగ మనములకు జక్కన వాలు నటుల భాండాగారములు-వారి యావత్సకత, పూర్వకాలము నంచు నున దేశమందలి సజీవ పుస్తక భాండాగారములు, విక మత్యము, విద్య, శ్రీరాధ్య మొదలగు తెన్ను సంతులను గూర్చి యుపన్యసించిరి. పిమ్మట అగ్రాధిపతిగారికిని, సభ్యులకును తులనండి యావార్షికోత్సవమునకు దయచేసిన ఉప్పయోగ కనయ్య. బి. ఏ గారిచే రందగులు లభించుటచేను. సభాంతమునకు పూర్వము రాజభక్తిని గురించి పద్యములు చదువబడెను. తుదకు కవితాభివృద్ధిపతీడరు "శ్రీ సరస్వతీ నిలయమునకు జయము గాక! శ్రీ ప్రాచురికాన్ని చక్రవర్తికి ఆయుధాగోగ్య వివిశ్వరాభివృద్ధి గలుగుగాక! మిత్రయంద లికి విజయము గాక! యువ జను జను ధ్యాకంబులతో సభ ముగింపబడెను.

చావలి నూర్యనారాయణమ్మ.

VIII

కరణములకొక విజ్ఞాపన.

అయ్యో, భీమవరం తాలూకా మోగల్లు పోస్టుకరణం అయ్యగారి తిరుపతిరాజుగారు కరణముల సంఘమునకుగల కష్టములను అధికారులకు వివరముగా తెలియజేయుచు, ఈరాజధాని లోనికొన్ని జిల్లాలలో పంచాయితీయులు, అచ్చటచ్చట తాలూకాసంఘములను స్థాపించుచుండుట ప్రతికాముఖమున తమరు చరవుచున్నాము. కరణములసభ యొక్కలో బందరున గాని లేక మరేయొక స్థలమందు గాని మాకుట ఆసక్తికరము ను, ఈజిల్లాలో, కరణముల అభిప్రాయములను ప్రతికా ముఖమున తెలియజేయవలయు, 11-85 తేదీ ఆంధ్రవిప్రతిక యందు తిరుపతిరాజుగారు ప్రకటించి యున్నాను.

కరణముల యొక్క సమావేశములకు 1. తమకుగల కష్టములను ప్రభుత్వమువారికి విడిచిడి గాక, అందగుతుకలసి యొక్కసారిగా తెలియజేసి కొనుటయు, 2. వికసన్యము కలిగి తమ సంఘములోని లోపములను సరిదింపుకొనుటయు తమ విధులను ప్రజామూలముగాను, గ్రామోపయోగముగాను నెరవేర్చుటకు ప్రోత్సాహమొంది కావ్యాచరణకు గడుగుట్లు చేయుటయు, 3. తమకొల్లింటి గౌరవములను సర్వణురవెచ్చి జేకేరీవాపరులగా చేయుటయు, ఆసకాశు కలుగును.

ఈసమావేశముయొక్క ఆకర్షకతనుగూర్చియు, నెవ్వడు, ఎచ్చట, ఎట్లుజరగవలసివచ్చెను, ప్రత్యేకముగా కరణముల యేమాలయండియో తెలియ జేయుటకంటె తాలూకా సంఘముల వ్యాపార తెలియజేసిన సమంజసముగా నుండును. తాలూకాసంఘపు కేంద్రీయ సభయచేసి తమయభిప్రాయము లను వెల్లడించుట అవసరమని మనవి చేయుచున్నాను. భీమవరం తాలూకా కరణములసంఘ కేంద్రీయ గార 9-8-15 తేదీన జరిగిన సవరణ వివాదముయొక్క శ్రీ గ్రామములను ప్రతికలో ప్రయోగించుటకు సభ్యులచే తీర్మానింపబడి, కోరబడియుండియు, ఆ ప్రకారం యిప్పటిరకు ప్రతికకు ప్రాచురుండు కారణముతో ప్రయోగించుటకు, గడువుసమయముయొక్క ఆవాసు వ్యయముల, తెక్కలు జరిగి వివాదము జరిగిన 9-8-15 తేదీకి తేల్చుచి సర్వత్ర తెలియలగునది చర రింపబడవలసిన ఆవాసు వ్యయముల, విల్లింగు కట్టుటకు గాను వయలుచేయుటకు పామ్ము నిల్వము, ఆ నిల్వపామ్ము, ఎరకర్డు, ఎంత, ఏరేయిని కట్టిగో ఉన్నదియు, వివరములను ప్రతికవ్యాపార తెలియజేయుచునది కోరుచున్నాను.

కరణముల తరపున అయ్యగారి తిరుపతి రాజుగారు చేయుచున్న పనిగూర్చి మారసలములయందు సహితము సభలు చేసినప్పుడు కరణములు తమ కృతజ్ఞతలు ప్రకటించుచుండగా భీమవరం తాలూకా (సభ్యులు) గారి వారి అభిప్రాయము తెలియపర్చుకుండుట బాధగా లేదని తోచినను ఒకటి అభిప్రాయము తెలియపర్చుకుంటే ది 9-8-15 తేదీన జరిగిన భీమ వరం తాలూకా సంఘ జరణ్ వివాదముగలదు శ్రీ తిరుపతి రాజుగారు చేయుచున్న పని కరణముల సంఘమునకు మన యోగముగానున్న యీ సంఘమువారు అభిప్రాయపడుచు తీర్మానించినది విశదపర్చుకొనుచున్నాను. నిజమయ్య.

IX

మాచవరము స్కూలు ప్రవేశోత్సవము.

అయ్యో,

గోదావరి నుంచలనుండలి రామచంద్రపురమునకు నాలుగు మైళ్ల దూరమున మాచవరమున నొక గ్రామము కలదు. ఆయూరము జిరికాలమునండి బోగ్గ ఎలిమెంటరీ పాఠశాల యున్నది. ఏడే మిశ్ర ధోరణులూగ్గముక యాపాధ్యాయుడే. పిమ్మట మరొక యాపాధ్యాయునిచ్చిరి. నాటనండి 1914 సం॥ 10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100-101-102-103-104-105-106-107-108-109-110-111-112-113-114-115-116-117-118-119-120-121-122-123-124-125-126-127-128-129-130-131-132-133-134-135-136-137-138-139-140-141-142-143-144-145-146-147-148-149-150-151-152-153-154-155-156-157-158-159-160-161-162-163-164-165-166-167-168-169-170-171-172-173-174-175-176-177-178-179-180-181-182-183-184-185-186-187-188-189-190-191-192-193-194-195-196-197-198-199-200-201-202-203-204-205-206-207-208-209-210-211-212-213-214-215-216-217-218-219-220-221-222-223-224-225-226-227-228-229-230-231-232-233-234-235-236-237-238-239-240-241-242-243-244-245-246-247-248-249-250-251-252-253-254-255-256-257-258-259-260-261-262-263-264-265-266-267-268-269-270-271-272-273-274-275-276-277-278-279-280-281-282-283-284-285-286-287-288-289-290-291-292-293-294-295-296-297-298-299-300-301-302-303-304-305-306-307-308-309-310-311-312-313-314-315-316-317-318-319-320-321-322-323-324-325-326-327-328-329-330-331-332-333-334-335-336-337-338-339-340-341-342-343-344-345-346-347-348-349-350-351-352-353-354-355-356-357-358-359-360-361-362-363-364-365-366-367-368-369-370-371-372-373-374-375-376-377-378-379-380-381-382-383-384-385-386-387-388-389-390-391-392-393-394-395-396-397-398-399-400-401-402-403-404-405-406-407-408-409-410-411-412-413-414-415-416-417-418-419-420-421-422-423-424-425-426-427-428-429-430-431-432-433-434-435-436-437-438-439-440-441-442-443-444-445-446-447-448-449-450-451-452-453-454-455-456-457-458-459-460-461-462-463-464-465-466-467-468-469-470-471-472-473-474-475-476-477-478-479-480-481-482-483-484-485-486-487-488-489-490-491-492-493-494-495-496-497-498-499-500-501-502-503-504-505-506-507-508-509-510-511-512-513-514-515-516-517-518-519-520-521-522-523-524-525-526-527-528-529-530-531-532-533-534-535-536-537-538-539-540-541-542-543-544-545-546-547-548-549-550-551-552-553-554-555-556-557-558-559-560-561-562-563-564-565-566-567-568-569-570-571-572-573-574-575-576-577-578-579-580-581-582-583-584-585-586-587-588-589-590-591-592-593-594-595-596-597-598-599-600-601-602-603-604-605-606-607-608-609-610-611-612-613-614-615-616-617-618-619-620-621-622-623-624-625-626-627-628-629-630-631-632-633-634-635-636-637-638-639-640-641-642-643-644-645-646-647-648-649-650-651-652-653-654-655-656-657-658-659-660-661-662-663-664-665-666-667-668-669-670-671-672-673-674-675-676-677-678-679-680-681-682-683-684-685-686-687-688-689-690-691-692-693-694-695-696-697-698-699-700-701-702-703-704-705-706-707-708-709-710-711-712-713-714-715-716-717-718-719-720-721-722-723-724-725-726-727-728-729-730-731-732-733-734-735-736-737-738-739-740-741-742-743-744-745-746-747-748-749-750-751-752-753-754-755-756-757-758-759-760-761-762-763-764-765-766-767-768-769-770-771-772-773-774-775-776-777-778-779-780-781-782-783-784-785-786-787-788-789-790-791-792-793-794-795-796-797-798-799-800-801-802-803-804-805-806-807-808-809-810-811-812-813-814-815-816-817-818-819-820-821-822-823-824-825-826-827-828-829-830-831-832-833-834-835-836-837-838-839-840-841-842-843-844-845-846-847-848-849-850-851-852-853-854-855-856-857-858-859-860-861-862-863-864-865-866-867-868-869-870-871-872-873-874-875-876-877-878-879-880-881-882-883-884-885-886-887-888-889-890-891-892-893-894-895-896-897-898-899-900-901-902-903-904-905-906-907-908-909-910-911-912-913-914-915-916-917-918-919-920-921-922-923-924-925-926-927-928-929-930-931-932-933-934-935-936-937-938-939-940-941-942-943-944-945-946-947-948-949-950-951-952-953-954-955-956-957-958-959-960-961-962-963-964-965-966-967-968-969-970-971-972-973-974-975-976-977-978-979-980-981-982-983-984-985-986-987-988-989-990-991-992-993-994-995-996-997-998-999-1000-1001-1002-1003-1004-1005-1006-1007-1008-1009-1010-1011-1012-1013-1014-1015-1016-1017-1018-1019-1020-1021-1022-1023-1024-1025-1026-1027-1028-1029-1030-1031-1032-1033-1034-1035-1036-1037-1038-1039-1040-1041-1042-1043-1044-1045-1046-1047-1048-1049-1050-1051-1052-1053-1054-1055-1056-1057-1058-1059-1060-1061-1062-1063-1064-1065-1066-1067-1068-1069-1070-1071-1072-1073-1074-1075-1076-1077-1078-1079-1080-1081-1082-1083-1084-1085-1086-1087-1088-1089-1090-1091-1092-1093-1094-1095-1096-1097-1098-1099-1100-1101-1102-1103-1104-1105-1106-1107-1108-1109-1110-1111-1112-1113-1114-1115-1116-1117-1118-1119-1120-1121-1122-1123-1124-1125-1126-1127-1128-1129-1130-1131-1132-1133-1134-1135-1136-1137-1138-1139-1140-1141-1142-1143-1144-1145-1146-1147-1148-1149-1150-1151-1152-1153-1154-1155-1156-1157-1158-1159-1160-1161-1162-1163-1164-1165-1166-1167-1168-1169-1170-1171-1172-1173-1174-1175-1176-1177-1178-1179-1180-1181-1182-1183-1184-1185-1186-1187-1188-1189-1190-1191-1192-1193-1194-1195-1196-1197-1198-1199-1200-1201-1202-1203-1204-1205-1206-1207-1208-1209-1210-1211-1212-1213-1214-1215-1216-1217-1218-1219-1220-1221-1222-1223-1224-1225-1226-1227-1228-1229-1230-1231-1232-1233-1234-1235-1236-1237-1238-1239-1240-1241-1242-1243-1244-1245-1246-1247-1248-1249-1250-1251-1252-1253-1254-1255-1256-1257-1258-1259-1260-1261-1262-1263-1264-1265-1266-1267-1268-1269-1270-1271-1272-1273-1274-1275-1276-1277-1278-1279-1280-1281-1282-1283-1284-1285-1286-1287-1288-1289-1290-1291-1292-1293-1294-1295-1296-1297-1298-1299-1300-1301-1302-1303-1304-1305-1306-1307-1308-1309-1310-1311-1312-1313-1314-1315-1316-1317-1318-1319-1320-1321-1322-1323-1324-1325-1326-1327-1328-1329-1330-1331-1332-1333-1334-1335-1336-1337-1338-1339-1340-1341-1342-1343-1344-1345-1346-1347-1348-1349-1350-1351-1352-1353-1354-1355-1356-1357-1358-1359-1360-1361-1362-1363-1364-1365-1366-1367-1368-1369-1370-1371-1372-1373-1374-1375-1376-1377-1378-1379-1380-1381-1382-1383-1384-1385-1386-1387-1388-1389-1390-1391-1392-1393-1394-1395-1396-1397-1398-1399-1400-1401-1402-1403-1404-1405-1406-1407-1408-1409-1410-1411-1412-1413-1414-1415-1416-1417-1418-1419-1420-1421-1422-1423-1424-1425-1426-1427-1428-1429-1430-1431-1432-1433-1434-1435-1436-1437-1438-1439-1440-1441-1442-1443-1444-1445-1446-1447-1448-1449-1450-1451-1452-1453-1454-1455-1456-1457-1458-1459-1460-1461-1462-1463-1464-1465-1466-1467-1468-1469-1470-1471-1472-1473-1474-1475-1476-1477-1478-1479-1480-1481-1482-1483-1484-1485-1486-1487-1488-1489-1490-1491-1492-1493-1494-1495-1496-1497-1498-1499-1500-1501-1502-1503-1504-1505-1506-1507-1508-1509-1510-1511-1512-1513-1514-1515-1516-1517-1518-1519-1520-1521-1522-1523-1524-1525-1526-1527-1528-1529-1530-1531-1532-1533-1534-1535-1536-1537-1538-1539-1540-1541-1542-1543-1544-1545-1546-1547-1548-1549-1550-1551-1552-1553-1554-1555-1556-1557-1558-1559-1560-1561-1562-1563-1564-1565-1566-1567-1568-1569-1570-1571-1572-1573-1574-1575-1576-1577-1578-1579-1580-1581-1582-1583-1584-1585-1586-1587-1588-1589-1590-1591-1592-1593-1594-1595-1596-1597-1598-1599-1600-1601-1602-1603-1604-1605-1606-1607-1608-1609-1610-1611-1612-1613-1614-1615-1616-1617-1618-1619-1620-1621-1622-1623-1624-1625-1626-1627-1628-1629-1630-1631-1632-1633-1634-1635-1636-1637-1638-1639-1640-1641-1642-1643-1644-1645-1646-1647-1648-1649-1650-1651-1652-1653-1654-1655-1656-1657-1658-1659-1660-1661-1662-1663-1664-1665-1666-1667-1668-1669-1670-1671-1672-1673-1674-1675-1676-1677-1678-1679-1680-1681-1682-1683-1684-1685-1686-1687-1688-1689-1690-1691-1692-1693-1694-1695-1696-1697-1698-1699-1700-1701-1702-1703-1704-1705-1706-1707-1708-1709-1710-1711-1712-1713-1714-1715-1716-1717-1718-1719-1720-1721-1722-1723-1724-1725-1726-1727-1728-1729-1730-1731-1732-1733-1734-1735-1736-1737-1738-1739-1740-1741-1742-1743-1744-1745-1746-1747-1748-1749-1750-1751-1752-1753-1754-1755-1756-1757-1758-1759-1760-1761-1762-1763-1764-1765-1766-1767-1768-1769-1770-1771-1772-1773-1774-1775-1776-1777-1778-1779-1780-1781-1782-1783-1784-1785-1786-1787-1788-1789-1790-1791-1792-1793-1794-1795-1796-1797-1798-1799-1800-1801-1802-1803-1804-1805-1806-1807-1808-1809-1810-1811-1812-1813-1814-1815-1816-1817-1818-1819-1820-1821-1822-1823-1824-1825-1826-1827-1828-1829-1830-1831-1832-1833-1834-1835-1836-1837-1838-1839-1840-1841-1842-1843-1844-1845-1846-1847-1848-1849-1850-1851-1852-1853-1854-1855-1856-1857-1858-1859-1860-1861-1862-1863-1864-1865-1866-1867-1868-1869-1870-1871-1872-1873-1874-1875-1876-1877-1878-1879-1880-1881-1882-1883-1884-1885-1886-1887-1888-1889-1890-1891-1892-1893-1894-1895-1896-1897-1898-1899-1900-1901-1902-1903-1904-1905-1906-1907-1908-1909-1910-1911-1912-1913-1914-1915-1916-1917-1918-1919-1920-1921-1922-1923-1924-1925-1926-1927-1928-1929-1930-1931-1932-1933-1934-1935-1936-1937-1938-1939-1940-1941-1942-1943-1944-1945-1946-1947-1948-1949-1950-1951-1952-1953-1954-1955-1956-1957-1958-1959-1960-1961-1962-1963-1964-1965-1966-1967-1968-1969-1970-1971-1972-1973-1974-1975-1976-1977-1978-1979-1980-1981-1982-1983-1984-1985-1986-1987-1988-1989-1990-1991-1992-1993-1994-1995-1996-1997-1998-1999-2000-2001-2002-2003-2004-2005-2006-2007-2008-2009-2010-2011-2012-2013-2014-2015-2016-2017-2018-2019-2020-2021-2022-2023-2024-2025-2026-2027-2028-2029-2030-2031-2032-2033-2034-2035-2036-2037-2038-2039-2040-2041-2042-2043-2044-2045-2046-2047-2048-2049-2050-2051-2052-2053-2054-2055-2056-2057-2058-2059-2060-2061-2062-2063-2064-2065-2066-2067-2068-2069-2070-2071-2072-2073-2074-2075-2076-2077-2078-2079-2080-2081-2082-2083-2084-2085-2086-2087-2088-2089-2090-2091-2092-2093-2094-2095-2096-2097-2098-2099-2100-2101-2102-2103-2104-2105-2106-2107-2108-2109-2110-2111-2112-2113-2114-2115-2116-2117-2118-2119-2120-2121-2122-2123-2124-2125-2126-2127-2128-2129-2130-2131-2132-2133-2134-2135-2136-2137-2138-2139-2140-2141-2142-2143-2144-2145-2146-2147-2148-2149-2150-2151-2152-2153-2154-2155-2156-2157-2158-2159-2160-2161-2162-2163-2164-2165-2166-2167-2168-2169-2170-2171-2172-2173-2174-2175-2176-2177-2178-2179-2180-2181-2182-2183-2184-2185-2186-2187-2188-2189-2190-2191-2192-2193-2194-2195-2196-2197-2198-2199-2200-2201-2202-2203-2204-2205-2206-2207-2208-2209-2210-2211-2212-2213-2214-2215-2216-2217-2218-2219-2220-2221-2222-2223-2224-2225-2226-2227-2228-2229-2230-2231-2232-2233-2234-2235-2236-2237-2238-2239-2240-2241-2242-2243-2244-2245-2246-2247-2248-2249-2250-2251-2252-2253-2254-2255-2256-2257-2258-2259-2260-2261-2262-2263-2264-2265-2266-2267-2268-2269-2270-2271-2272-2273-2274-2275-2276-2277-2278-2279-2280-2281-2282-2283-2284-2285-2286-2287-2288-2289-2290-2291-2292-2293-2294-2295-2296-2297-2298-2299-2300-2301-2302-2303-2304-2305-2306-2307-2308-2309-2310-2311-2312-2313-2314-2315-2316-2317-2318-2319-2320-2321-2322-2323-2324-2325-2326-2327-2328-2329-2330-2331-2332-2333-2334-2335-2336-2337-2338-2339-2340-2341-2342-2343-2344-2345-2346-2347-2348-2349-2350-2351-2352-2353-2354-2355-2356-2357-2358-2359-2360-2361-2362-2363-2364-2365-2366-2367-2368-2369-2370-2371-2372-2373-2374-2375-2376-2377-2378-2379-2380-2381-2382-2383-2384-2385-2386-2387-2388-2389-2390-2391-2392-2393-2394-2395-2396-2397-2398-2399-2400-2401-2402-2403-2404-2405-2406-2407-2408-2409-2410-2411-2412-2413-2414-2415-2416-2417-2418-2419-2420-2421-2422-2423-2424-2425-2426-2427-2428-2429-2430-2431-2432-2433-2434-2435-2436-2437-2438-2439-2440-2441-2442-2443-2444-2445-2446-2447-2448-2449-2450-2451-2452-2453-2454-2455-2456-2457-2458-2459-2460-2461-2462-2463-2464-2465-2466-2467-2468-2469-2470-2471-2472-2473-2474-2475-2476-2477-2478-2479-2480-2481-2482-2483-2484-2485-2486-2487-2488-2489-2490-2491-2492-2493-2494-2495-2496-2497-2498-2499-2500-2501-2502-2503-2504-2505-2506-2507-2508-2509-2510-2511-2512-2513-2514-2515-2516-2517-2518-2519-2520-2521-2522-2523-2524-2525-2526-2527-2528-2529-2530-2531-2532-2533-2534-2535-2536-2537-2538-2539-2540-2541-2542-2543-2544-2545-2546-2547-2548-2549-2550-2551-2552-2553-2554-2555-2556-2557-2558-2559-2560-2561-2562-2563-2564-2565-2566-2567-2568-2569-2570-2571-2572-2573-2574-2575-2576-2577-2578-2579-2580-2581-2582-2583-2584-2585-2586-2587-2588-2589-2590-2591-2592-2593-2594-2595-2596-2597-2598-2599-2600-2601-2602-2603-2604-2605-2606-2607-2608-2609-2610-2611-261

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ - దిన పత్రిక

చందా వివరము.

12 మాసములకు	...	రూ. 15-0-0
6 "	...	" 7-8-0
3 "	...	" 3-12-0
1 మాసమునకు	...	" 1-4-0

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ - వార పత్రిక

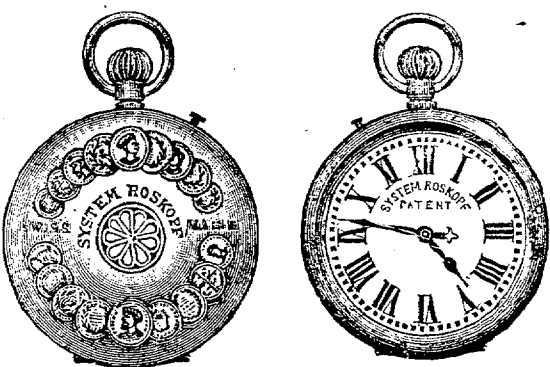
12 మాసములకు	...	రూ. 2-8-0
సంవత్సరాది సంచికతో	...	" 3-8-0

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కాకా ర్యాలయము.

చెన్నై.

పదునెనిమిది మొదలుతీసిన రాస్తాపు గడియారం.

దీనికి 7 సం. ప్రత్యేక వాడకము యివ్వబడును.

ముంగి.

వెంక.

ఈ గడియారము యొక్క వెనుక ప్రక్క 18 మొదలు వేసి యుండును. దీని జేసుకొని పద గెట్రింగు ధుమికింను గుట్ట పువారి చేసినను నిలువకుండా నడుచును. వేలకొలది విక్రయము అవుతున్నది. మొట్టమొదట చేయువారికి కూడ నిండా వుండెనని యెడి. దీని వెల గొలుగుతో చేరి రూ. 2-8-0 విక్రయియ్య వాచీ కంపెనీ, పొకానాపేట మదరాసు.

ప్రపంచ చరిత్ర.

ఇది యిది రెండు సంచికలు. రెండు రూ. 2.

ఇది దన్ని దేశముల చరిత్రయు సులభముగా భాషతో తగినవలెగా లతో కథలవలె వర్ణితము గను. చందావద్దతి సంతకమునకు రమారమి 600 పుటలు 6 పందికలు, చందా రూ. 2-0-0. (పోస్టేజితో సహా) ప్రవేశ రుసుము లేదు. సంకల్పరచుచుండా నుండుగ స్వీకరింపబడును.

కలయికానా: - గా. హరిసర్వోత్తమరావు, ఎ. ఏ. గొల్లపేట, మదరాసు అవిద్రాణు.

మద్రాసు న స్థము.

ర. ఆ.	ర. ఆ.
మేలైన మద్రాసు నవాసనాశ్వం కెడబుడి 0-4	నవాసనాశ్వం కెడబుడి 0-4
నశ్వం శేరు 1-8 0-12	డిబ్బో దజ్జులు 2-1
నశ్వ (కులములు 120) 8-4	తాంబూలముకు నవాసన
నవాసనాశ్వం మూతం 8-0	పొగాకు టిక్ 1-8 0-4
అచితే అందరికి 1-10	డిబ్బో దజ్జులు 2-8
వి. పి. ఖమ్మలు ప్రత్యేకము.	కాటలాగు ఉచితము.

యక. శ్రీనివాసయ్య కంపెనీ,

తలపలెట్టె నెం 188 రూ. మద్రాసు.

టానికులకు రాణి.

మదనమంజరి మాత్రము.

ఇది రక్షణను కుద్ధి చేయుటకుండను కర్మించుట యందును నపుంసకత్వము స్పష్ట స్థితియు మొదలగు వ్యాధులకు పోగొట్టుటకుండను నడవిన నరములకు బలము నిచ్చుటయందును సాటిలేనిది.

40 మాత్రముగల డబ్బీ క్రయము రూ 1-0-0

రాజువైద్యనారాయణజీ కేవలజీ

20 చీవాబజార్ రోడు మద్రాసు.

వరకాభివృద్ధికి నూతన మార్గము

మీరు వ్యాపారము చేయు నస్తువులును, మీరే తయారుచేయుబడిన నవీన రింపు సామానులును, నిర్మింపబడిన నూతన యంత్రములును, ఆంధ్ర-గోకమన కెరింగింపవలె నన్నను, ఆంధ్ర గృహములందు వాడుకతోనికిం దేవలెనన్నను. మీరుచేయు ప్రయత్నముల నోడ్పుపట్టు ఆంధ్ర పత్రిక సర్వసిద్ధముగా నున్నది.

ఒక్క రోజునకు మాత్రమే.

ప్రకటన వ్యయము.

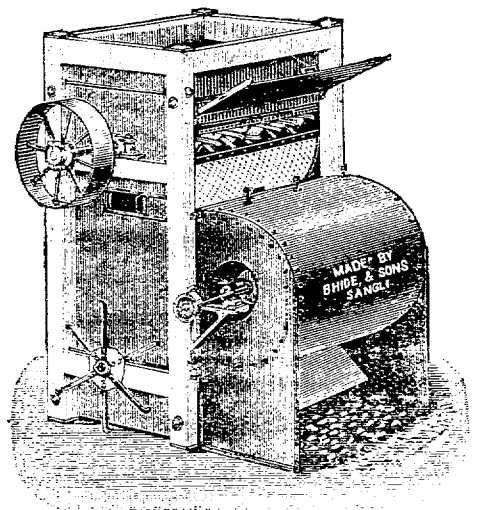
ఇంగ్లీషుభాషి టైపుతో అచ్చుచేయించిన విషయమునకు కాలములోని ఒక్కొక్క పంక్తికి రూ 0-3-0 చొప్పునను, బ్లాకులు వర్తకాలకు అగు గుళము 1కి రూ 1-0-0 చొప్పునను తీసికొనబడును.

వెర్దవెర్ద ప్రకటనలు దీర్ఘ కాలము ప్రకటించదలచినవారు మా ప్రత్యేకపు ప్రకటన వ్యయముల పట్టిక కొరకు వ్రాసిన బాకబడును.

ప్రకటన శాఖాధ్యక్షుడు.

Bhide & Sons, Sangli (Bombay)

Manufacturers of Improved Ground Nut Decorticator or opener

వేగ శైవ్యలను బలుచు

నూతనాభివృద్ధి నొందిన యంత్రము

ఈ యంత్రము శేరుశైవ్య కామలను పగుల గొట్టుటకు గాను నిర్మింపబడినది. లోపలి పక్షము పగుల గొట్టుటకుండు శుక్రము గా బలుచును. బొంబాయి మదరాసు రాజధానులందు వర్ని భాగముల ప్రకటించినది.

మాయాశ్రమను నొంటు మిక్కిలి లాభకరము.

విశేషములు తెలుగులో నోటి ఇంగ్లీషుగా మాత్రము వ్రాయించును.

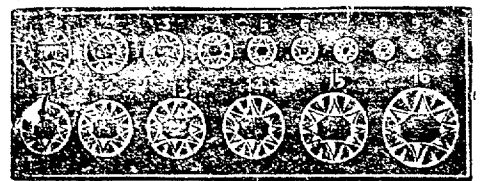
భైడె అందు నన్ను, సాంగ్లి, బొంబాయి.

ఉమ్మడి - రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెనీ,

మరాఠ్ వర్తకులు, మదరాసు ఈస్టు.

తంతి విలాసము: - "ఉమ్మడి నూక"

ఇందుక్రింద కనుపరచినట్టిన్ని ఇతర మైన్స్ట్రి బర్మానైజులకు తగు మెరుగుల ఇరుటేమకా కెంపులున్ను నైక్రాంతములు వగైరా కమలములున్ను బేవకానుం అనాకానులున్ను బుంబారుపు నగలున్ను మెరాస్సిగు నగలున్ను, వర్మ రుమాన్సు కావలసినవారు మా కాబలాగులను తెప్పించుకొని ధరలను తెలుసుకొని మాను అర్హుల పుపుకుం ప్రార్థించుచున్నాము

30 విధముల బహుమతులతో 15 తులములుగల డబ్బీ 1కి రూ 1-0-0 తలపలెట్టె ఖర్చులు 0-3-0

రిజిస్టరు చేయబడిన "శకుంతలా"

వెండుకులు పెరుగు సుగంధ తైలము.

తాంబూలమాత్రము 22, కొండచిలుకలు 6, కాక శేషన్ బ్రాది 1, పుకనడల్లి 1, అత్తరవిల్లి 1, వెంక 26 బహుమతులు

త్వరపడు!

కొద్ది ప్రతు లే గలవు!

మంచి సమయము!

విరోపాఖండ యుద్ధచరిత్రము

(మొదటి భాగము సిద్ధమైనది.) ధర 8 ఆణాలు మాత్రమే. పోస్టేజీ సహా 0-10-0.

ఈ యుద్ధచరిత్రము అందరికి దెలియజేయి సులభతైలిరి తేటతెలుగున వ్రాయబడియున్నది. మా ప్రకటన వలనే భేదములేక ప్రకటించుకొనుచు, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రతిబింబరూపముగ ముద్రించిన పుస్తకమిది కాదు. ఇతరులు ప్రపంచసంగతులను లోకమునకు యావత్తు యుద్ధము విక్రయించు అర్హులగుటకాదు "నిజముగా విరోపాఖండమున" జర్మని మొదలగు వారికి గలగు యుద్ధమునంతయు వివరించి వ్రాసినట్లు. ఈ యుద్ధకారణములను అందరు చక్కగా తెలుసుకొనుట జర్మని యుత్పత్తి మొదలిప్పటివరకు జరిగినవిషయాలను చూపించుచున్నది. విరోపాయుద్ధము జరుగుటకు సరియైన కారణము తెలుగుగారు వారు ఈ మొదటి భాగమునందు దెలుపబడి యీ ప్రకరణముల శ్రద్ధతో వివరించవలెను.

జర్మని, ఫ్రాన్సు, ఆస్ట్రియా మాంగేల నిర్మాణము గతకాలమున విరోపాఖా గలిగిన మార్పులు. జర్మని యేకాధిపత్యమును స్థాపించుట, ఇటలీ యేకమత్యమున వింత ఆస్ట్రియా ఏకాధిపత్యముగా మానువాలు జర్మని యేకాధిపత్యము ఉచ్ఛేదమునకు అధికారవిస్తారములు, రాణునయలు గ్రేటు బ్రిటన్ జర్మనియేవేసి పోటాపోటీలు బొల్కాట్ టర్కీ యుద్ధముల ఫలితములు విరోపా సార్వభౌముల యుద్ధ ప్రయత్నములు ఆస్ట్రియా యువరాజు చంపబడి వెంక సార్వభౌముల యుత్తరప్రస్థుత్తరముల సార్వభౌములంభించిన మహా యుద్ధవిస్తారములు గలవు.

విరోపా చరిత్రము నింకనిపుటలుగా నిజకారణ సూత్రముగా నెరవేరు నిదివరకు వ్రాయలేదని వొక్కచెప్పగలము. పుస్తకము దీని చరిత్రవారి కీ విషయముల సత్యాసత్యములు తెలియను. ఇందుగా 30 పేజీలతో విశ్రవలములును, 6 ధూగోళపటములును, 120 పుటల విషయము నున్నది. ఈ పుస్తకమును గోరువారికి వి. పి. మూలకమునంబడుచును.

వెంట వెంటనే తిరిమ్యాభాగములు వెలువరుచుండును. ఇందుగా ఆర్డర్ చేపరకు ముద్రించిన చక్కని ప్రతిమలుగలవు. ఇవ్వబడును. చిరునామా: - సుపీరియర్ వాచ్ కంపెనీ, పోస్టు బాక్సు నెం 167, మద్రాసు. ఇ.

త్రైకాలదర్శన ఆధారము

మీకు భూతభవిష్యద్దర్శనమునకు నడుగు
కొనిగలవలసి మాకు వ్రాయండి. త్రైకాలఫలము
లరయ విని యొక్క భవిష్యత్తును. ఈ ఆధారము
మనము యోగ్యతావ్రతములు మాకు వచ్చి
యొక్కవి. త్రైకాల ఫలములు, విజ్ఞులు దీనియందు
నమ్మకముగల వారందరు వారి యావాలను,
తత్వచింతనలను చెలిసికొనగలరు. దూర శత్రువుల
నున్న మీ బంధువుల స్నేహితుల యోగక్షేమ
ములు, యుద్ధసమూహములు, వర్తకమున లాభ
నష్టములు, నష్టపుల ధనము వశీకృతాఫలములు,
ఉద్యోగము మొదలగు వ్రతములకు మా యద్దము
తృప్తికరముగా జవాబు ఇచ్చును.

కెడెట్ చక్కని సీటు ఆధారము	8	0	0
సీటు ఆధారము	8	9	0
సామాన్య ఆధారము	2	9	0

ఈ త్రైకాల ఆంధ్రముఖావలో వ్రాయవలెను.
ఆవాభాయి వాగ్భిజీ ఫతల్,
కరంసాద్. ఆనందమహానాగ, కైరాజిల్లా
Ashabhai Vagbhijee Patel, Karamsad.
Via Anand. Kaira District.

మోహినీ తైలము

5 తులముల నూనె సీసా 1-కి వెల 0-12-0.
స్త్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది.

ఇది మోహన కు చలన
జేయును. కండ్లను ను
మాన్యును వెండులు
పెరుగును వెండుకలు
రాలకుండును. వెండు
కలు నునుపు చేయును.
మనోహరముగా నుం
డును. సువాసన గలిగి
యుండును.

కర్ణాటక హరి

వెల సీసా 1 కి 0-6-0 వి. పి. సహా 0-10-0
ఈ ద్రావకము నలన చెవిపోటు, చెవినుండి
చీముకాదుట, చెవిదిబ్బడ మొదలగునవి వెంటనే
నయముగును, 5, 6 బొట్లను చెవిలో పోసిన బాధ
వెంటనే తగ్గును. నొగుటయుండదు.
అమృతాంజనము దీనిలో, 6, తంబుళెట్టిసిధి మదరాసు.

సవిననాటకము

రసవంతము.

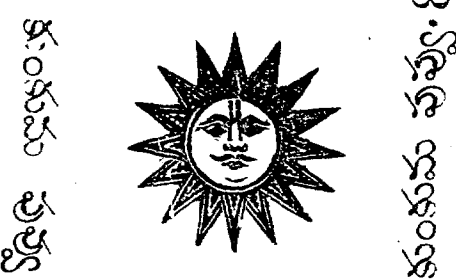
సంగీత విరసేన జయము.

ఇది నవరసభరితమై, శృంగార, శోక, రస
ప్రధానముగా నాలుగంకముల చక్కని నాటకము.
ఇది పండిత పామరుల కెల్లరకును విశదముగా నటుల
నులభి శైలిని వ్రాయబడినది
ఇందువా రీతిగాన అడ్రెస్సులకు వ్రాసి
తెప్పించు కొనవచ్చును. వి. పి. శిర్డ్యులు కొను
వార భరించవలయును. 12 పుస్తకములు ఒకే
దఫాను కొనువారికి ఒక పుస్తకము బహుమతిగా
నియ్యబడును. దీని వెల రూ 0-8-0 లు

ఆకుల పాపారావునాయుడు,
బిల్లివర్ రాజమండ్రి.

Or
పిల్లారెట్టి లక్ష్మీపతిరావునాయుడు,
జనరల్ మరైంటు, కాకినాడ.

కుంకుమ పువ్వు

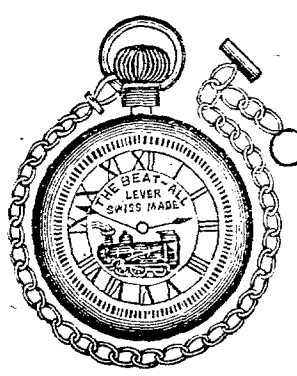

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు
మావద్ద దొరకును. కొనువారు మార్కమా
క్కును గమనింపును. కరస్పాండ్లెన్య మొదలగునవి
ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును :—

ఎస్ నారాయణ అండు కంపెనీ.
21, హమ్మింగ్వి, బొంబాయి.

నూతనముగా వచ్చి యున్నది.

బీట్ ఆఫ్ వాచ్

ప్రసిద్ధమైన యింజన్
మార్కుగలది. పేరుపొంది
నీరీతపనితో చేయబడినది
తలమీదుననే బీగముకూడ
వున్నది బహుముందరమై
నది. మిగుల శ్రేష్ఠమైనది.
దానికారణముచేతనే యే
బహుమానములేదు. బహు
మానముల కన్నా గెడి
యారముయొక్క పనిని
చూచి సంతోషించండి.

సుందరమైన వాచిగో. సుఖో సుందరమైన
వాచివెట్టెనమేతము వెల రూ. 2-12-0 మాత్రమే.
బి. ఆర్. వెంకటరమణ అండు కంపెనీ,
నెం. 7, కోవ్ వెంకటాచలయ్యర్ సందు, మదరాసు

ఇనాం! ఇండియానుహిమ. ఇనాం!
ఈ పుస్తకమునందు ఇండియాదేశముయొక్క విశేష
విశేషములను అనేక శాస్త్రములలోనుండి గ్రహించి లోక
క్షేమమున గోర ప్రకటించి యున్నాము. ఇండియాదేశ
ములో జన్మించిన ప్రతిమనష్యుడును ఆనశ్యముగా జీవ
వలయును. ఈ పుస్తకమునకు వెల రూ. 1-4-0.
ప్రొద్దేశాస్త్రీ ముకేశ్ శంకర్ గోవింద్,
ఆతి కనిగివా బొంబాయి, 157 బ్రాడ్వే,
96 మాంటుకోడు, మదరాసు.

మూలిన గొంతు సంగీత.

బేగంసాహిబ్ సోప్.

ఒక తూరి ఉపయోగించుట
వలన దేహమందలి రు
భాగమునయుండు శోమము
ను చెరువులేక కుద్రముగా
గుండును. చర్మము యొక్క
స్వభావమైరుండునకాంతి
పోగొట్టక చేయు (సోప్)
ఇది ఒకే చే. వెల రీతిగల వె
లై 1-4-0-0 వి. పి. శిర్డ్యులు

వి. పి. శంకర్ అండ్ కంపెనీ, బందరుసిధి, మదరాసు.

తయారైనది. యుద్ధచరిత్రము. సిద్ధమైనది.

సంవత్సరాది సంచిక ! సంవత్సరాది సంచిక !!

ఆంధ్రపత్రికయొక్క ఆరవసంవత్సరాది సంచిక సిద్ధమయినది. ఆ సంచికయందు
విశ్వావంతులైన యాంధ్రముఖజనులచే వ్రాయబడిన నిర్బంధ సైన్యసేన, ప్రాచీనతీర్థి శేఖ
చరిత్ర, నవలలు, సంగీతము, సంస్కరణము, హీనజాత్యుద్ధరణము, యోగనిద్ర, భీరాధాన,
మహామృదు, ఈశ్వరమీమాంస, రణగీతములు మొదలగు వివిధములైన వ్యాసములును,
ఆంధ్రముఖజనుల చిత్రపటములును పూర్వమువలె ప్రచురింపబడియుండుటయే కాక నిపుడు
లోకమునంతయును కలవరపరచుచున్న మహాసంగ్రామచరిత్రము సయిత మిక్రింది విషయము
లతో ముద్రింపబడినది:—

1. జిన్నా, ప్రాన్సు, రుష్యా, ఇంగ్లాండు, ఆస్ట్రీయా, తుర్కీ మొదలగు రాజ్యముల
చరిత్రములు పటములు; 2 యుద్ధమునకు ప్రత్యక్షకారణములు పోక్షకారణములు; 3 యుద్ధ
వ్యాపారములు, వానిపటములు; 4 భిన్న రాజ్యముల సైన్యబలము, నౌకాబలము, విమానబలము
వానిపటములు; 5 దుర్గగుల్ఫ నిర్మాణము వానిపటములు; 6 నానారాజ్యముల సైన్యముల
భిరంగుల పటములు; 7 రాజుల సేనాధ్యక్షుల మంత్రుల నౌకాధ్యక్షుల పటములు; 8 యుద్ధ
ప్రదేశముల యుద్ధసామగ్రిల పటములు; 9 యుద్ధమునకు సంబంధించిన వివిధవిషయములను
చెల్పు 400 పటములు దీనియందు ప్రచురింపబడి యాంధ్రప్రచురణములంద పూర్వముగ
నుండగలదు. పెద్దయాకృతియందు 300 పుటలకు మించియుండును. రాక్షసనామ సంవత్సర
పంచాంగము రంగులపటములు కీర్తిశేషులైన లోకమాన్య గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి రంగుల
పటమున్ను చేర్చబడియున్నది. ఇంత వ్యయముచేసి ముద్రింపబడినను,

ఆంధ్రపత్రిక సంచిక సంచిక చిత్రములకు	వెల	0	8	0
" ఆరవసంచిక " "	"	0	12	0
ఆంధ్రపత్రిక సంచిక సంచిక 3 మాసముల చందా వాసులకు	"	1	0	0
ఇతరులకు	"	2	0	0

పోస్టుఖర్చులు వేరుగ వసూలు చేయబడును.
యుద్ధచరిత్రసంచికను బహుమతిగా రిప్పటినుండియును (చందాదారులును కానివారును)
దిరిబాస్తులను బంధుకొనుట యుచితము. ఆలస్యమైన యాశాభంగము కలుగవచ్చును.
ఈ వాతవత్రిక చందాదారులకు తగినన్ని ప్రతులుమాత్రము ముద్రింపబడినవి.
ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, తంబుళెట్టిసిధి, మదరాసు.

వనోద్ధాన ద్వాపరిణా

ఈ వనోద్ధానమునకు కెల్లెరు ద్వాపరిణా మరయు నకల చర్మరొగములను బాగుచేయును. కళ్ళుబొట్టు, పాతవాయువుబొట్టు
కడుపు, కీర్తికాగములను గలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన నశయగును. ఇదిచర్మరొగములకు కంటినిగలిగించును. వాడిగంతు
ద్వలకు కల్గిగలిగించును. కెల్లెరు ద్వాపరిణా వృద్ధిచేయును దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యముకలుగును.

ఒక సీసామందును వాడిన పోషక శక్తిరహిత మైవిధమైన మార్పు గనుపించును. రోగ
సిసాలు వాడిన తొడనే శరీరము బాగుపడును. సీసా వెల రూ. 1-4-0.
పుడుకుమందు:—ఇది చర్మమును ప్రాంతిగా బాగుచేసి రోగమును కుదుర్చును. భారతమధువల్లి(తాగు
లకు మందు) నాగవల్లితైలము వైపుతకు మందు. ఈ రెండుకలిసి వెలరోజులకు సరిపోవుముదు 5-0-0.

డాక్టరు డి. బి. సావంత్, గళగ. ఫనసవాడి, నం. 2. బొంబాయి.
Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2, Bombay